

Lietuva ir NATO

2-6p.

Mokykloms perduotas filmas „Visi už vieną“
Jan Brzezinski įteiktas Gedimino ordinas
George Robertson kalba „Karinių struktūrų vaidmuo kovojant su terorizmu“, pasakytą NATO–Rusijos konferencijoje Maskvoje 2002 m. gruodžio 9 d.
Pakviestųjų šalių stojimo į NATO procesas
Naujas SACEUR – generolas James L.Jones
NATO sugrįžo į aktyvią veiklą

Atmintis

7-9p.

Tūkstančiai atminimo ugnelių priminė 1991-ųjų sausio dienas ir naktis
LR Prezidento Valdo Adamkaus kalba, pasakytą 2003 m. sausio 12 dieną minėjime, skirtame Europos Parlamento rezoliucijos 20-mečiui

Mūsų puslapis

12p.

Priėmimo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją 2003 m. sąlygos
Lietuva šiemet iš Vokietijos išisigis kelias dešimtis šarvuotųjų
„Savanoris“ švenčia 300-ojo numerio jubiliejų
„Kariūnui“ – 70
Sausio 1-oji – Lietuvos vėliavos pagerbimo diena

Briuselyje pristatyti Lietuvos kariuomenės reformų planai

2003 01 10 Lietuvos krašto apsaugos ministerijos (KAM) delegacija Briuselyje pristatė Lietuvos kariuomenės reformos planus, numatančius racionalesnį turimų išteklių ir infrastruktūros panaudojimą, karinių junginių reorganizavimą ir beveik dvigubą aktyviojo rezervo sumažinimą.

Kaip sakė krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, KAM sekretoriaus Povilo Malakausko NATO ekspertams pristatomas kariuomenės reformos planas atitinka pasikeitusius gynybinius poreikius, Lietuvai gavus pakvietimą prisijungti prie NATO.

„Mes tampame sudėtingo, „gerai sutepto“ ir tiksliai veikiančio mechanizmo dalimi, todėl turime atitikti kokybę“, – sakė L.Linkevičius.

Jo teigimu, Aljansas iš savo

pakviestųjų narių laukia kariuomenės optimizavimo ir specializavimo.

„Privalome specializuoti esamus dalinius, tiksliau apibrėžti kai kurias jų funkcijas“, – sakė ministras.

L.Linkevičiaus teigimu, reformų planai, kurie numatyti pagal Aljanso ekspertų rekomendacijas, numato evoliuciją nuo „teritorinės gynybos“ principo, kuriuo iki šiol buvo grindžiama kariuomenės plėtra, iki NATO kolektyvinės gynybos.

„Lietuvos kariuomenė nemažės, bet ir nedidės. Didės tik jos kokybė“, – sakė L.Linkevičius. Ministro teigimu, kariuomenės dydis išliks apie 14 tūkstančių žmonių, iš jų – maždaug 10 tūkst. profesionalų ir „iki 4 tūkstančių šauktinių“.

Planuojama nuo 20-ties iki 10-ties tūkstančių žmonių sumažinti aktyvųjų rezervą. Dabar

tokiam rezervui trejetą metų priklauso privalomąją karinę tarnybą atlikę kariai, pasak ministro, „žinantys savo dalinio dislokavimo vietą, kur padėta jų uniforma ir ginklai“. Šie kariai, esant reikalui, gali būti pašaukti šalies gynybai.

„NATO nereikia tokio rezervu. Siūloma mažinti jį pagal kokybės reikalavimus – rezerve paliktume tik „šviežesnius“ ir geriau parengtus karius“, – sakė L.Linkevičius, pabrėždamas, jog tokią kontrolę padėtų užtikrinti dabar įgyvendinama karo prievolės sistema.

Pasak ministro, Sausumos pajėgų pagrindą pagal planus sudarytų dabartinė „Geležinio Vilko“ – nuo 2006-ųjų – Nuolatinės parengties brigada, kuri užtikrins Lietuvos teritorijos gynybą pagal Aljanso reikalavimus bei krizės atveju sąveikaus su sąjungininkų pajėgomis. Vienas šios brigados karinis

Sausio 14 d. užsienio valstybių gynybos atašė susitiko su krašto apsaugos sistemos pareigūnais, kurie supažindino su gynybos biudžetu, gynybos planavimu ir strategija bei kariuomenės reformos planais.

Atkelta iš 1 p.

daliny – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotasis pėstininkų batalionas – bus pasirengęs vykdyti Aljanso pavedimus už Lietuvos ribų.

Kita Sausumos pajėgų sudedamoji dalis, kol kas neturinti oficialaus pavadinimo, būtų „krašto saugumo pajėgos“, kurios aprėptų ir dalį dabartinių Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP). Šiuo metu KASP turi maždaug 10 tūkst. savanorių, iš jų – apie 1800 profesionalų.

Anot ministro, savanorių skaičių siūloma sumažinti, gerinant jų pasirengimą ir skiriant konkrečias funkcijas.

„Jų pagrindinės funkcijos būtų priimti sąjungininkų pastiprinimo pajėgas, užtikrinti svarbiausių šalies objektų apsaugą ir gynybą, bendradarbiauti su policija kovojant su terorizmu, suteikti paramą civiliams, pavyzdžiui – katastrofų ir

stichinių nelaimių atvejais“, – sakė L.Linkevičius.

Be to, Sausumos pajėgoms priklausytų tiesiogiai kariuomenės vadui pavaldžios specialiosios pajėgos. Šiuo metu tai Kaune dislokuotas Vytauto Didžiojo jėgerių batalionas bei Ypatingosios paskirties tarnybos dalinys „Aitvaras“, kurio bazė laikoma paslapyje. Maždaug 40 šių dalinių karių dabar atlieka specialiosios žvalgybos misiją tarptautinėje antiteroristinėje operacijoje Afganistane.

Kariuomenės reformos planai numato konkrečių funkcijų, pavyzdžiui – logistikos, priskyrimą kai kuriems batalionams, tikslingesni turimos infrastruktūros panaudojimą.

Briuselyje sausio 10 dieną vykusiose Lietuvos ir NATO konsultacijose dėl Lietuvos kariuomenės tolesnės reformos eigos, be KAM sekretoriaus P.Malakausko,

Lietuvai atstovavo KAM karinis ekspertas iš JAV atsargos generolas majoras David Bice (Deividas Baisas), kiti pareigūnai.

Briuselyje NATO būstinėje sausio 13 dieną įvyko pirmasis konsultacijų dėl Lietuvos įstojimo į Aljansą etapas, kurio metu susitiko NATO atstovai ir Lietuvos derybininkų delegacija. Pernai lapkritį vykusiam NATO šalių vadovų susitikime Prahoje Lietuva drauge su kitomis šešiomis Vidurio ir Rytų Europos šalimis pakviesta pradėti stojimo į Aljansą derybas.

NATO patvirtintame derybų tvarkaraštyje dar vienas Lietuvos ir Aljanso derybininkų susitikimas numatytas sausio 23 dieną. Be to, vasario pabaigoje arba kovo pradžioje įvyks visų 19-os Aljanso valstybių ir Lietuvos atstovų susitikimas. Derybas planuojama baigti 2003 metų kovo pabaigoje pasirašant stojimo protokolus. (Parengta pagal BNS inf.)

Mokykloms perduotas filmas „Visi už vieną“

2002 12 30 krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius bei Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius pasirašė filmo „Visi už vieną“ perdavimo aktą, kuriuo Krašto apsaugos ministerija perdavė Švietimo ir mokslo ministerijai beveik 1000 filmo kopijų.

Tai filmas apie NATO, skirtas mokyklinio amžiaus vaikams. Jis jau buvo rodomas per Lietuvos televiziją, dabar filmo įrašas bus platinamas mokyklose kaip mokymo priemonė.

24 minučių filme labai linksmi, paprastu ir patraukliu būdu aiškinama, kas yra Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacija, kokios šalys jai priklauso, kokiais

principais grįstas valstybių narių bendradarbiavimas, kodėl Lietuvai yra naudinga tapti Aljanso nare. Šias žinias perteikia patys vaikai, veiksmas vyksta istorijos pamokos metu.

Kristinos Gudonytės sukurta filmą finansavo Krašto apsaugos ministerija, atsivėlgusi į žinomų menininkų, psichologų ir specialistų rekomendacijas.

Pagrindinius vaidmenis atliko žinomos Lietuvos teatro žvaigždės – Regimantas Adomaitis (mokytojas) ir Saulius Balandis (tėvas). Vaikų vaidmenis sukūrė M.K.Čiurlionio menų gimnazijos moksleiviai – Dinas Tertelis (Kostas), Vytautas Paukštelis (Bernar-

das (Ilgšis)) ir Gabrielė Mišeikytė (Agnė).

Kompiuterinė grafika ir multiplikacija – Artūro Bukausko. Muziką videofilmui sukūrė Laimis Vilkončius. Filmo dainą atliko Judita Leitaitė. Sukurtas ir filmo dainos videoklipas.

Vaidybinio filmo perdavimo ceremonijos metu švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius džiaugėsi puikia partneryste su Krašto apsaugos ministerija. „Krašto apsaugos ministerija supranta, kad pilietinis ugdymas, mokslas ir technologijos, švietimas suteiks pagreitį mūsų valstybei“.

Itin glaudus Krašto apsaugos bei Švietimo ir mokslo ministerijų bendradarbiavimas tęsiasi jau dvejus metus. Tai ir mokyklų kompiuterizavimas (iš viso beveik 400 mokyklų gavo po 4 kompiuterinius komplektus), vasaros stovyklos vaikams, sportinė veikla, moksleivių konkursai, bendradarbiavimas su mokslo centrais, informacinė medžiaga, paskaitos, jaunimo mokymo ir globos įstaigų bendravimas su Lietuvos kariuomenės daliniais.

L.Linkevičius ir A.Monkevičius neatmetė galimybės, kad artimiausiu metu abi ministerijos pasirašys ilgalaikio bendradarbiavimo programą. (Parengta pagal Viešųjų ryšių departamento, ELTA inf.)

Ian Brzezinski įteiktas Gedimino ordinas

Šį Lietuvos valstybės apdovanojimą Prezidentas Valdas Adamkus JAV Gynybos departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojui Ian Brzezinski (Janui Bžezinskiui) suteikė už asmeninį indėlį remiant Lietuvos transatlantinę integraciją. Dekretą dėl šio apdovanojimo Lietuvos vadovas pasirašė 2002 metų lapkritį.

Apdovanojimą Vašingtone sausio 7 dieną I.Brzezinski įteikė Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Amerikos Valstijose Vygaudas Ušackas.

Lietuvos ambasadoje Vašingtone surengtoje apdovanojimo įteikimo ceremonijoje dalyvavo ir I.Brzezinski tėvas, buvęs JAV Prezidento Jimmy Carter (Džimio Karterio) patarėjas nacionalinio saugumo klausimais, tarptautinės politikos žinovas Zbigniew Brzezinski (Zbignevas Bžezinskis).

I.Brzezinski, taip pat kaip ir jo tėvas, ne kartą lankėsi Vilniuje ir teikė patarimus narystės NATO siekiančios Lietuvos pareigūnams.

Praėjusių metų spalį krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius ir JAV Gynybos departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojas Europos ir NATO politikai I.Brzezinski Vilniuje pasirašė tarpvyriausybę sutartį, pagal kurią Lietuva ir JAV numatė bendradarbiauti užkertant kelią masinio naikinimo ginklo platinimui bei plėtoti gynybos ir karinius santykius. (Parengta pagal ELTA inf.)

Nuotrauka atminimui – su filmo kūrėjais ir aktoriais

Karinių struktūrų vaidmuo kovojant su terorizmu

NATO Generalinio sekretoriaus Lordo George Robertson kalba, pasakyta NATO–Rusijos konferencijoje Maskvoje
2002 m. gruodžio 9 d.

Ministre Ivanovai, Jūsų Ekscelencijos, Generolai, Admirolai, Ponios ir ponai, tai antroji NATO–Rusijos konferencija, kurios pagrindinis klausimas – karinių struktūrų vaidmuo kovojant su terorizmu. Pirmoji konferencija įvyko praeitų metų vasario mėnesį, penkiems mėnesiams praėjus nuo Rugsėjo 11-osios atakų Jungtinėse Amerikos Valstijose. Slogūs šios dienos prisiminimai verčia mus neatidėlioti darbų.

Šiandienos konferencija taip pat vyksta kitų teroristinių atakų šešėlyje: praeitą savaitę Mombasoje, o prieš tai įkaitų paėmimas teatre Dubrovkos gatvėje. Mūsų atmintyje dar gyvas šio įvykio siaubas ir tragedija. Visa tarptautinė bendruomenė solidarčiai parėmė Rusijos žmones ir pasmerkė teroristus. Tuo metu aš NATO vardu taip pat išreiškiau šį solidarumą ir pasipiktinimą teroristų veiksmais. Ir šiandien mūsų jausmai nepakitę.

Įkaitų drama spalio mėnesį – tai siaubingas aktas. Tačiau tai reiškia šį tą daugiau. Tai taip pat buvo ir paskutinis ligos, plintančios

tarptautinėje sistemoje, simptomas. Nuo Kenijos ir Tanzanijos į Niujorką ir Vašingtoną, Balį, Džerbą, vėl Keniją, ir, žinoma, Maskvą bei kitus Rusijos miestus.

Visų šių teroristų atakų tikslas – kuo daugiau civilių gyventojų aukų. Jos visos smogė tarptautinei bendruomenei tiek pat skaudžiai, kiek ir tiesioginėms aukoms. Visa tai, šaltajam karui pasibaigus, iliustruoja žiaurų faktą apie terorizmo transformaciją. Jis mutavo kaip virusas, pavirsdamas į pirminę 21-ojo amžiaus grėsmę saugumui. Jeigu mes norime efektyviai jai pasipriešinti, tuomet taip pat privalome transformuoti, keisti savo atsaką.

Per pastaruosius metus daug buvo pasakyta ir parašyta apie tai, kaip geriausiai pasipriešinti terorizmui. Daugelis tyrimų pažymi, kokios svarbios yra nekarinės priemonės – teroristų finansavimo sustabdymas, policijos darbo koordinavimas, griežtesnė pasienio kontrolė, geresnis laivų konteinerių tikrinimas ir pagerintas pasikeitimas informacija. Neturi būti jokių abejonių, kad šių tyrimų išvados yra teisingos. Nekarinės priemonės yra esminės, siekiant

pergalės šioje kovoje, o jų ignoravimas reikštų mūsų visų pastangų nesėkmę.

Tačiau karinės struktūros taip pat turi atlikti tam tikrą vaidmenį. Pirmiausiai dėl to, kad nyksta aiški riba tarp terorizmo ir karo veiksmų. Šiandien teroristų tikslas yra masinės aukos, todėl didėja tikimybė, kad masinio naikinimo ginklai pateks į jų rankas. To pasekmė – pakilusi teroristų grupės, tokios kaip Al Qaida, smurto skalė, dėl jų išpuolių žūva daug daugiau aukų, patiriami ir didesni ekonominiai nuostoliai.

Antroji priežastis, kodėl karinių struktūrų vaidmuo yra svarbus, yra ta, kad skirtumas tarp vidinio ir išorinio saugumo mažėja. Mes užtikrindavome išorinį saugumą pasienyje išrikiuodami tankus, vidaus saugumą palikdami savo policijos pajėgoms. Nebegalime pasikliauti tikrai tokiu darbo pasidalijimu. Teroristai gali nepastebimai patekti į mūsų visuomenės ir pasinaudoti mūsų atvirumu siekdami sukelti masines atakas – atakas, kurias atremti gali prireikti karinių struktūrų patirties arba su kurių pasekmėmis gali susidoroti tikrai armija. Politiniu požiūriu būtų absurdiška nepasinaudoti visomis savo galimybėmis kovojant su šia grėsme.

Trečia, karinės struktūros atlieka tam tikrą funkciją, kadangi kartais nėra įmanoma apsaugoti mūsų gyventojus nuo teroristų atakų, naudojant tikrai gynybos priemones. Siekiant užkirsti kelią aiškiai gresiančiai atakai arba atremti sėkmingą ataką, gali būti būtina pasitelkti karines pajėgas, kurios sugriautų teroristų tinklus, kaip kad buvo Afganistano atveju.

Dėl visų šių priežasčių karinių struktūrų vaidmuo yra esminis dalyvaujant visapusiškoje tarptautinėje akcijoje kovojant prieš terorizmą. Paskutiniojo amžiaus misija – teritorijos gynimas – yra pasenusi tiek laiko, tiek vietos atžvilgiu. Mes privalome iš naujo apibrėžti tai, ką kariuomenė privalo daryti, jeigu norime efektyviai atremti šiandienos iššūkius.

Iš esmės karinės struktūros atlieka tris pagrindinius vaidmenis, kovojant prieš terorizmą. Pirmas, antiterorizmas: gynybinės priemonės, kuriomis siekiama sumažinti mūsų gyventojų, teritorijos, infrastruktūros ir informacijos bei

komunikacijų sistemų pažeidžiamumą atakų atveju. Antra, pasipriešinimas terorizmui: puolamosios priemonės, siekiant nustatyti teroristų veiklą, užkirsti jai kelią, sustabdyti ir uždrausti. Ir trečia, pasekmių valdymas: priemonės, kuriomis apribojamos teroristų atakų pasekmės ir stabilizuojama situacija po tokių atakų, padedant civilinėms institucijoms.

Tačiau tam, kad užtikrintume saugumą, mums reikia daugiau nei pukių planų, grafikų ar ataskaitų. Mums reikia pajėgumų. Tinkamų pajėgumų.

Ką tai reiškia? Tai reiškia sugebėjimą greitai judėti, siekiant sustabdyti ir sunaikinti teroristų atakas, gintis ar apsisaugoti nuo jų. Šviesos greičiu veikiančios mobilios pajėgos. Panaudojant strateginį oro ir jūros pajėgų perkėlimą. Pasitelkus modernų vadovavimą, kontrolę, komunikacijas ir žvalgybą. Modernius puolamuosius pajėgumus, tokius kaip preciziškai tiksli amunicija.

Tai taip pat reiškia, kad reikia turėti įrangą, kuria būtų aptinkamas bet koks masinio naikinimo ginklų panaudojimas, bei apsaugą, būtiną veikiant aplinkoje, kur tokie ginklai gali būti panaudojami.

Be to, tai reiškia ir garantijas, kad mūsų karinės pajėgos bus tinkamai apmokytos, kad būtų pajėgios įgyvendinti šiuos naujus uždavinius. Jos turi išmokyti bendradarbiauti su civilinėmis įstatymų įgyvendinimo institucijomis, gerbti civilių gyventojų teises ir užsitikrinti jų pasitikėjimą, tarnauti kaip policininkai ir taikos palaikymo atstovai bei kaip karininkai. Kaip labai aiškiai pamatėme daugelyje pasaulio vietų, netgi jeigu tikslas užgniaužti terorizmą yra teisingas, bet neproporcingas ar netinkamas pajėgų panaudojimas, kai nebuvo organizuoti tokie specializuoti apmokymai, gali būti neefektyvus ar netgi duodantis priešingų rezultatų.

Taip pat mūsų karinės pajėgos negali dirbti politiniame vakuume. Bet kokias karines kampanijas kovojant su terorizmu turi lydėti politinė strategija, jeigu norime, kad prieš ekstremistus būtų pasiekta ilgalaikė pergalė.

Vakarykštės karinės pajėgos – didžiuliai kovinių tankų arsenalai, stacionarūs štabai ir nemobilūs kariai yra ne tikrai nenaudingi kovojant su šiomis naujomis

NATO Generalinis sekretorius George Robertson ir Rusijos gynybos ministras Sergejus Ivanovas. NATO nuotr.

Atkelta iš 3 p.

grėsmėmis. Jie taip pat nukreipia nepakankamus gynybos išteklius, reikalingus skubiam ir neatidėliotinam modernizavimui. Tai tiesiog neatleistina šiandien, esant tokiam saugumo aplinkai.

NATO transformuojasi tam, kad galėtų pasitikti šias naujas grėsmes. Aljansas iš esmės modernizuoja savo politiką, struktūras ir pajėgumus, siekdamas prisidėti prie tarptautinės akcijos kovojant su terorizmu ir masinio naikinimo ginklų gamyba.

Prieš dvi savaites Prahoje susitiko NATO šalių narių prezidentai ir ministrai pirmininkai. Vienas jų susitikimo aspektų buvo pasiūlyti pakvietimus septynioms Europos demokratinėms valstybėms, norinčioms prisijungti prie Aljanso. Tačiau jie taip pat patvirtino ir nustatė NATO karinės transformacijos kryptį, siekiant tinkamai pasitikti naujas terorizmo ir masinio naikinimo ginklų grėsmes.

Jie patvirtino karinę gynybos nuo terorizmo koncepciją, kuria vadovausis NATO planuotojai. Koncepcijoje numatoma, kad NATO turi būti pasiruošusi padėti sustabdyti teroristų atakas, nukreiptas iš užsienio į mūsų gyventojus, ir apsaugoti teritoriją, infrastruktūrą ir pajėgas, imantis veiksmų prieš teroristus ir tuos, kurie juos slepia.

NATO taip pat turi būti pasiruošusi veikti prisidedama prie tarptautinės bendruomenės pastangų kovojant su terorizmu. Aljansas turėtų, jeigu to prašoma, suteikti pagalbą nacionalinėms institucijoms šalinant karinių atakų pasekmes, ypačingai, kai tai susiję su cheminiais, biologiniais, radiologiniais ar branduoliniais ginklais.

NATO turėtų būti pajėgi dislokuoti savo pajėgas tokiu būdu ir tokioje vietoje, kaip to reikalaujama vykdamas šias užduotis.

NATO neketina tapti pasaulio policininku. Nei viena organizacija to padaryti negalėtų, netgi jeigu to norėtų. Tačiau NATO tampa daug efektyvesniu partneriu, tarptautinei bendruomenei atsakant į 21-ojo amžiaus grėsmes.

Norėdama įvykdyti šiuos aukštus reikalavimus, NATO imasi konkrečių ir neatidėliotinių priemonių siekdama modernizuoti mūsų karines pajėgas. Prahoje visos 19 vyriausybės aiškiai ir konkrečiai įsipareigojo plėsti karinio pajė-

gumo diapazoną, o tai šiandienos operacijas daro iš esmės kitokias: sunkių oro ir jūros pajėgų perkėlimas, degalų lėktuvai, preciziškai valdomi ginklai, cheminė ir biologinė gynyba, žemės stebėjimo radarai ir t.t.

Mes taip pat tobuliname NATO atsakomąsias pajėgas, kurios gali labai greitai būti dislokuojamos ten, kur jos yra reikalingos su tikslu užkirsti kelią atakai arba reaguoti į ją. Taip pat mes pradėjome radikalią NATO vadovavimo struktūros modernizavimą, siekiant ją sumažinti, padaryti lanktesnę ir labiau tinkama užduotims, esant šiai naujai saugumo aplinkai, vykdyti.

Tai tik keli konkretūs Aljanso vykdomi pakeitimai. Jie parodo, kad NATO ketinimai transformuoti yra rimti. Taip pat rimti ketinimai ginti mūsų saugumą nuo šių naujų rimtų grėsmių.

Tačiau NATO negali visko padaryti viena. Tikriausiai aiškiausia praėjusių dešimtmečių pamoka yra ta, kad grėsmės daugiašaliui saugumui gali būti atremtos, tik bendradarbiaujant tarptautiniu mastu saugumo srityje. Regioniniai konfliktai, ginklų platinimas, aplinkos nelaimės, netgi organizuotas nuskalstamumas ir nelegali prekyba – visa tai galima išspręsti tikrai galimo platesnio bendradarbiavimo būdu.

Tai taip pat tinka ir terorizmo atveju. NATO šalys narės, Rusija ir visos šalys, dalyvaujančios taikos partnerystėje, ir Euro-Atlanto partnerystės taryba susiduria su ta pačia grėsme. Dar daugiau, jų visų indėlis yra svarbus siekiant mūsų bendrų tikslų.

Todėl Aljansas taip pat spartina savo bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis siekdamas įveikti šią nelaimę. Naujas NATO Partnerystės veiksmų planas gynybai, kovojant su terorizmu, sutelkia mūsų pastangas taip, kad jos būtų papildančios viena kitą, paremtos bendradarbiavimu ir abipusiai stiprinančios.

Tačiau, žinoma, bendradarbiavimas su kai kuriomis šalimis yra ypatingai svarbus, jeigu norime, kad mums pasisektų. Pirmoji iš jų yra Rusija.

Kai, metams bėgant, istorikai įvertins neseniai įvykusio pasaulinio terorizmo paplitimo įtaką iš ilgalaikės perspektyvos, aš tikiu, kad viena svarbiausių jų padarytų

išvadų bus ta, kad tai buvo laikmetis, kai Rusija galiausiai surado savo vietą Euro-Atlanto bendruomenėje kaip neatsiejama jos dalis.

Tai laikotarpis, kai Rusija ir NATO šalys narės, pagaliau atmetusios savo abipusius įtarimus ir pasenusius stereotipus, rimtai pažvelgė į pajėgų suvienijimo klausimą.

Tai laikotarpis, kai jos mažiau kreipė dėmesį į dar kartą išgyvenamus ankstesnius nesutarimus, o labiau susirūpino strategijų, kaip kartu duoti atkirtį bendroms grėsmėms, kūrimu.

Siekdami šio tikslo, įkūrę NATO–Rusijos tarybą, praėjusių metų gegužės mėnesį 20 šalių vadovai nurodė mums kelią. Jų atstovai visais lygiais – užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministrai, ambasadoriai, pasirengimo komiteto, karinių struktūrų atstovai bei ekspertai – sunkiai dirbo pastaruosius šešis mėnesius tam, kad vestų mus šiuo keliu, sprendžiant įvairius klausimus.

Pavyzdžiui, bendradarbiavimas „dvidešimtu“ kovojant su terorizmo grėsme tampa glaudesnis ir toliau tvirtėja. NATO–Rusijos tarybos žvalgybos ekspertai reguliariai keičiasi informacija ir sukuria bendrus atskirų teroristų grėsmių vertinimus.

NATO–Rusijos tarybos karinių struktūrų atstovai toliau tiria terorizmo grėsmę Aljanso, Rusijos ir partnerių pajėgoms, dislokuotoms Balkanuose ir užtikrina, kad kuriant operacijų planus būtų atsižvelgiama į šią informaciją.

NATO–Rusijos tarybos platinimo ekspertai tiria būdus, kaip užtikrinti, kad masinio naikinimo ginklai ir balistinės raketos nepatektų į teroristų rankas.

Civilinės saugos planavimo ekspertai dirba, siekdami skatinti sąveikos galimybes tarp Aljanso ir Rusijos civilinės saugos atsako tarnybų. Jie taip pat vykdo veiksmus, siekdami pagerinti mūsų galimybes susidoroti su teroristų atakų, nuo kurių nukenčia civiliai gyventojai, pasekmėmis. Vienas pirmųjų svarbių žingsnių buvo stambaus masto ir labai sėkmingi karo mokymai, kurie vyko Rusijoje rugsėjo mėnesį.

Vyksta labai aktyvus NATO–Rusijos tarybos dialogas dėl gynybos reformos. Jis nukreiptas į visų dvidešimties NATO–Rusijos tarybos narių skatinimą siekti tokios pajėgų transformacijos, kaip

minėjau anksčiau. Po labai sėkmingo seminario šiuo klausimu spalio mėnesį NATO–Rusijos taryba nusprendė sukurti darbo grupę gynybos reformai, iširti konkrečius bendradarbiavimo būdus.

Rusija turi galimybę pasidalyti patirtimi su NATO šalimis narėmis, kadangi jos laukia sunkus jos pačios pajėgų reformavimo ir modernizavimo procesas.

Iš savo asmeninės kaip Britanijos gynybos ministro patirties žinau kliūtis ir sunkius pasirinkimus, vykdamas gynybos reformą ir modernizavimą. Tačiau aš negaliu pakankamai stipriai akcentuoti šių pastangų svarbos.

Mobilių, gerai apmokytų, turinčių gerą įrangą pajėgų sukūrimas yra būtinas mūsų sėkmei bei saugumui užtikrinti, susiduriant su terorizmu ir kitais šiuolaikiniais pavojais.

Ponios ir ponai,

čia, Maskvoje, man nereikia nieko įtikinėti, kad mes susiduriame su rimta nauja grėsme mūsų ir tarptautiniam saugumui. Pastarieji įvykiai neleidžia tuo abejoti. Tačiau, susidūrus su šia precedento neturinčia nauja grėsme, Euro-Atlanto bendruomenė savo dispozicijoje taip pat turi kažką neturintį precedento: tikrą koaliciją saugumui užtikrinti, kurios pagrindiniai partneriai yra NATO ir Rusija. Tai – Prezidento V.Putino bei bendra NATO šalių ir vyriausybės vadovų vizija, kuri pasitikėjimo politiniu dialogu ir karinių struktūrų tarpusavio bendradarbiavimo dėka tampa realybe. Mūsų tikslas čia, šioje konferencijoje, yra ir ateityje tęsti šios vizijos įkūnijimą – NATO ir Rusijos santykius paversti realiu taikos ir saugumo pagrindu visame Euro-Atlanto regione.

Ačiū. *(Vertimas iš anglų kalbos)*

Pakviestųjų šalių stojimo į NATO procesas

2002 m. lapkričio 21-22 d. NATO viršūnių susitikimo metu Prahėje Aljanso valstybių prezidentai ir vyriausybės vadovai pakvietė septynias šalis pradėti prisijungimo prie NATO derybas.

Tai proceso, kuriam pasibaigus septynios pakviestosios šalys turėtų oficialiai tapti visavertėmis NATO narėmis, pradžia. Tikimasi, kad visas procesas bus užbaigtas iki 2004 m. gegužės mėnesio.

Įstojimo ir reformų derybos: 2002 m. gruodis – 2003 m. kovas

Stojimo į Aljansą derybos – tai NATO ekspertų grupės ir atskirų pakviestųjų šalių susitikimai aptarti ir oficialiai patvirtinti savo interesus, pasiryžimą bei sugebėjimą įvykdyti politinius, teisinius ir karinius išsipareigojimus, NATO narystės pasižadėjimus, taip pat indėlį į Aljanso biudžetą.

Stojimo derybos apima ofi-

cialius narystės NATO išsipareigojimus. Be to, siekiant didinti pakviestųjų šalių indėlį į Aljansą, NATO ekspertai su pakviestosiomis šalimis taip pat aptars ir konkrečius klausimus bei reformas, kurie, tikimasi, skatins šių šalių pažangą prisijungimo proceso metu ir prisijungus prie organizacijos.

Galutinis derybų rezultatas bus kiekvienos pakviestosios šalies pateiktas reformų baigimo grafikas, kurių dauguma ir toliau bus tęsiama net ir šioms šalims tapus NATO narėmis.

Susitikimai vyks NATO būstinėje Briuselyje.

Pakviestosios šalys siunčia ketinimų protokolus NATO: 2003 m. sausis – 2003 m. kovas

Pakviestųjų šalių užsienio reikalų ministrai siųs NATO ketinimų protokolus, patvirtinančius jų

interesą, pasiryžimą ir sugebėjimą prisijungti prie Aljanso. Kartu su ketinimų protokolais jie taip pat pateiks ir savo reformų baigimo grafikus.

Prisijungimo protokolų rengimas: 2003 m. kovas

Kiekvienai pakviestai šaliai NATO parengs prijungimo prie Šiaurės Atlanto sutarties protokolus. Tikimasi, kad NATO valstybės narės pasirašys juos 2003 m. kovo mėnesį. Šie prisijungimo protokolai yra oficialūs teisiniai dokumentai, kurie, po to, kai juos sąjungininkės bus pasirašiusios ir ratifikavusios, leis pakviestosioms šalims tapti visavertėmis Šiaurės Atlanto sutarties narėmis.

Prisijungimo protokolus ratifikuoja NATO šalys: 2003-2004 m.

NATO šalys narės, pasirašiusios prisijungimo protokolus, turės ratifikuoti, priimti ir patvirtinti šiuos protokolus vadovaudamosi savo reikalavimais ir procedūromis.

Kai bus užbaigtas ratifikavimo procesas, NATO Generalinis

sekretorius pakvies perspektyvias naujas šalis tapti visavertėmis Šiaurės Atlanto sutarties narėmis.

Planuojama, kad pakviestosios šalys taps NATO narėmis vėliausiai iki 2004 m. gegužės mėnesio

Pritaikiusios atitinkamas nacionalines procedūras (diskusijos, balsavimas parlamente ir t.t.) pakviestosios šalys atiduos Jungtinėms Amerikos Valstijoms saugoti savo prisijungimo prie Šiaurės Atlanto sutarties dokumentus (Jungtinių Amerikos Valstijų valstybės departamentas yra šių dokumentų saugotojas) ir oficialiai taps Šiaurės Atlanto sutarties dalyvėmis, taip pat NATO narėmis.

Visas procesas turi būti užbaigtas laiku, kad šios šalys prijungtų prie Aljanso vėliausiai kito NATO viršūnių susitikimo metu, kuris įvyks 2004 m. gegužės mėnesį.

*Iš anglų kalbos išvertė
ASTA GALDIKAITĖ*

Naujas SACEUR generolas James L. Jones

2003 01 17 Jungtinių pajėgų Europoje vadovietėje (SHAPE) įvyks NATO pajėgų Europoje

vyriausiųjų vadų pasikeitimo ceremonija. JAV oro pajėgų generolą Joseph Ralston pakeis JAV jūrų pėstininkų generolas James L. Jones (Džeimsas Džounsas). Paryžiuje gimęs ir prancūzų kalbą mokantis J. Jones taps pirmuoju jūrų pėstininku, vadovausiančiu Aljanso pajėgoms. Į šias pareigas gen. James L. Jones buvo paskirtas 2002 liepos 18 dieną. NATO Vyriausiasis pajėgų Europoje vadas skiriamas 3 metams. Šį postą tradiciškai užima JAV karininkas, o jo kandidatūrą siūlo Vašingtonas.

NATO sugrįžo į aktyvią veiklą

2003 01 10 NATO Generalinis sekretorius George Robertson (Džordžas Robertsonas) paskelbė, kad NATO sugrįžo į aktyvią veiklą praėjus metams, kurie prasidėjo abejonėmis dėl Aljanso aktualumo ir baigėsi bandymu paruošti organizaciją naujiems pavojams.

G. Robertson sakė, kad praėjusių metų sprendimas pakviesti į NATO septynias Rytų Europos valstybes, glaudesnio bendradarbiavimo forumo su Rusija sukūrimas ir nauja programa, skirta karinių pajėgumų stiprinimui, parodė, jog tie, kurie kūrė NATO nekrologus, apsirikė.

„Tai, kas atsitiko per tuos metus visiškai prieštaravo tiems, kurie pranašavo pražūtį“, – žurnalistams sakė G. Robertson po Naujiesiems metams skirto priėmimo. – Mes sugrįžome į aktyvią veiklą, tikrą veiklą, susijusią su dabartiniais, naujais ir ateities pavojais“.

Savo kalboje G. Robertson tik truputį užsiminė apie karo su Iraku galimybę. NATO šioje kampanijoje gali tekti paramos vaidmuo. Diplomatai sako, kad Aljanso kariniai strategai dar negavo užduoties išnagrinėti praėjusių mėnesį JAV gynybos sekretoriaus pavaduotojo Paul Wolfowitz (Polo Wolfovico) pateiktų pasiūlymų dėl NATO paramos JAV per galimą karą su Iraku.

NATO aktualumu naujų pajėgų, įskaitant terorizmą ir masinio naikinimo ginklų plitimą, akivaizdoje imta abejoti po 2001 m. rugsėjo

11 d. išpuolių JAV. Įspūdį, kad pasibaigus šaltajam karui NATO nueina nuo pasaulio reikalų arenos, sustiprino JAV sprendimas pradėti kampaniją Afganistane tik su kelių sąjungininkų pagalba.

G. Robertson sakė, kad praėjusių metų gegužę sukūrus saugumo bendradarbiavimo tarybą su Rusija, buvo iš esmės pakeista istorija. NATO Generalinis sekretorius taip pat džiaugėsi praėjusių mėnesį pasiektu susitarimu, kuris leis Europos Sąjungai (ES) pasinaudoti NATO pajėgumais ir suformuoti savo greitojo reagavimo pajėgas, kurios perims taikdarius misijas Balkanuose.

Tačiau, pasak G. Robertson, būtent Prahėje įvykęs NATO viršūnių susitikimas, „paruošė sceną naujai NATO“. Prahėje NATO vadovai susitarė pertvarkyti pasenusią Aljanso karinės vadovybės struktūrą ir įkurti greitojo reagavimo pajėgas karštomis vietoms už euroatlantinės sąjungos teritorijos ribų. Diplomatai mano, kad šios pajėgos pradės veikti iki birželio mėnesio.

G. Robertson ketverių metų kadencija baigiasi spalio mėnesį. Diplomatai teigia, kad buvęs britų gynybos ministras iki šio mėnesio pabaigos pasakys, ar jis norės pratęsti savo mandatą. Kalbama, kad, esant neaiškioms aplinkybėms ir būtinybei įgyvendinti pernai pradėtas NATO reformas, sąjungininkai nenorės naujo generalinio sekretoriaus. (Reuters-ELTA inf.)

Tūkstančiai atminimo ugnelių priminė 1991-ųjų sausio dienas ir naktis

Lietuva pagerbė žuvusius ir gyvus Laisvės gynėjus, prisiminė 1991-ųjų sausio 13 dienos sovietų agresijos aukas. Gyvybę už Lietuvos laisvę paaukojusiu atminimas sausio 12 dieną buvo pagerbtas sostinės Antakalnio kapinėse. Prie Laisvės gynėjų memorialo galvas nulenkė Prezidentas Valdas Adamkus, Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas, Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas, Seimo, Vyriausybės nariai, krašto apsaugos sistemos atstovai.

Malda žuvusiųjų vėles pagerbė kardinolas Audrys Juozas Bačkis, liaudies giesmę atliko dainininkė Veronika Povilionienė. Pagarbą Laisvės gynėjams atidavė Lietuvos

krašto apsaugos savanorių pajėgų kariai.

Pagerbiant didvyrius šautuvų salvės aidėjo ir Alytaus, Kauno, Kėdainių, Marijampolės, Rokiškio kapinėse, kur ilsisi žuvusieji Laisvės gynėjai.

Sausio 12 dienos vakarą prie Seimo rūmų, Nepriklausomybės aikštėje, suliepsnojo tūkstančiai ugnelių, deglai, buvo uždegtas Atminimo laužas.

Prie Seimo rūmų susirinkusiems šimtams žmonių Aukščiausios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas, Seimo narys Vytautas Landsbergis sakė, kad „čia buvo paskutinė, lemiamoji gynybos linija ir pirmoji barikada,

Romo Jurgaicio (ELTA) nuotr.

kurią sudarė tvirtos rankos ir drąsios širdys“.

Su Lietuvos žmonėmis Sausio 13-ąją Nepriklausomybės aikštėje minėjo ir Europos Parlamento, Baltijos Asamblėjos, kitų tarptautinių politinių organizacijų atstovai.

Iškilmingiausiu momentu kiekvienam iš Sausio 13-ąją žuvusiųjų nuskambėjo peršautas Laisvės varpas.

Atminimo laužai liepsnojo ir prie Televizijos bokšto, Lietuvos radijo ir televizijos pastato, Vienybės aikštėje Kaune, kur 1991-ųjų sausio dienomis ir naktimis budėjo Lietuvos žmonės.

Laisvės gynėjų dienos atminimo koncerte „In memoriam“ sostinės Šv. Jonų bažnyčioje Nicola Jomelli (Nikolas Džomelio) „Requiem“, Johano Sebastiano Bacho „Tokatą ir fugą d-moll“ vargonams bei Alfred Schnittke (Alfredo Šnitkės) „Sutartines“ atliko vargonininkas Leopoldas Digrys, choras „Vilnius“, Lietuvos kamerinis orkestras, solistai Asta Kriekščiūnaitė, Laima Jonutytė, Algirdas Janutas ir Vladas Bagdonas. Iškilmingo koncerto klausėsi ir Lietuvos vadovai.

Žuvusiųjų atminimas tegul padedą sušildyti pasaulį

„Sausio 13-oji mūsų tautos istorijoje yra krauju įrašyta data. Šią dieną žmonių meilė ir auka padarė didįjį stebuklą – priartino mūsų tautai laisvę. Gerai, kad kasmet susirenkame nulenkti galvą prieš mūsų didvyrius, žuvusius už laisvę ir kartu pasiseimi jėgų tęsti jų darbą“, – sakė Vilniaus arkivyskupas, kardinolas Audrys Juozas Bačkis sausio 12 dieną per pamokslą Vilniaus arkikatedroje.

Jo Eminencija A.J.Bačkis vadovavo šventoms mišioms už laisvės gynėjus. Mišias kartu aukojo Apaštalinis nuncijus arkivyskupas Peter Stephan Zurbruggen (Peteris Stefanas Curbrigenas), vyskupas Juozas Tunaitis, nuncijaus patarėjas, monsinjoras Charles Daniel Balvo (Šarlis Danielis Balvo) ir Vilniaus arkikatedros klebonas Ričardas Doveika. Giedojo Vilniaus arkikatedros Didysis choras, vadovaujamas Leono Pranulio. Vargonavo Bernardas Vasiliauskas.

Pakvietęs visus melstis už žuvusiuosius Sausio 13-ąją, kardinolas A.J. Bačkis savo pamokslą skyrė meilės ir aukos temai.

„Nors Dievo ir žmogaus susi-

tikimas baigėsi žmogaus smurtu prieš Dievą – save dovanojanti meilė nebuvo priimta, jos vaisiai, – kalbėjo Jo Eminencija, meilė ir auka išliko iki mūsų dienų. Meilė ir auka kuria gyvenimą. Tai – šaltinis, kuris amžiais neišsenka ir teikia gyvybę tiems, kurie prie jo ateina.“

„Dievas žmogų sukūrė pagal savo paveikslą – kuriantį ir dovanojantį, – sakė kardinolas. – Kaip tik todėl žmogus tampa žmogumi tik bendraudamas su kitu žmogumi. Padėdamas kitam, paguosdamas, padėdamas padaryti tai, ko neįstengia vienas. Žmogus kuria bendruomenę. Tačiau bendrystė kuriama tik abipusiu davimu. O tam, kad duotum, reikia ką nors iš savęs atimti.“

Ne visiems lemta tapti didvyriais, ne visų vardus įrašys istorija į savo Garbės piliečių knygą, tačiau visi, – pabrėžė Jo Eminencija, – galime įprasminėti savo gyvenimą truputį paimdami iš savęs ir atiduodami kitiems.“

„Jei mes išdrįstume nuskriausti save dėl kito, padarytume neginčijamą stebuklą. Ar ne tai mums sako žuvusiųjų atminimas?“, – kalbėjo kardinolas.

„Mūsų meilės taip trokšta sužvarbės pasaulis. Tebus jame nors truputį šilčiau, nors truputį daugiau gerumo“, – baigė pamokslą Vilniaus arkivyskupas, kardinolas A.J.Bačkis.

Už Sausio 13-osios aukas per mišias Vilniaus arkikatedroje kartu su visais meldėsi ir Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas, Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas, Seimo nariai, ministrai. Baigiantis mišioms visi sugiedojo Lietuvos himną.

Konferencijoje prisimintas istorinis Europarlamento dokumentas

Kaip istorinį, drąsų, nevirties ledą pralaužusį dokumentą sausio 12 dieną Seimo rūmuose vykusios tarptautinės konferencijos dalyviai apibūdino prieš 20 metų Europos Parlamento priimtą rezoliuciją „Dėl padėties Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje“.

Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus nuomone, simboliška, kad istorinės Europos Parlamento rezoliucijos minėjimas sutampa su Sausio 13-osios metinių išvakarėmis. „Šios dvi datos, du istoriniai įvykiai išraiškingai atspindi bendros kovos už laisvę etapus“, – pažymėjo

šalies vadovas, kreipdamasis į konferencijos „Baltijos laisvė: Vakarų požiūris“ dalyvius.

Europarlamento rezoliucijos esmė, anot jo, užrašyta vienu

Kalba buvęs Europos Parlamento narys, 1983 m. sausio 13 d. Europos Parlamento rezoliucijos pranešėjas Otto von Habsburg. Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

trumpu aiškinamojo rašto sakiniu: „Baltijos šalis priklauso Europai“. Žinią apie šį Europos Parlamente priimtą dokumentą daugelis teisingai suprato, pasak Lietuvos Prezidento V.Adamkaus, kaip dar kartą patvirtintą tautų ir žmonių solidarumo ženklą.

Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas pažymėjo, kad prieš 20 metų Europos Parlamentas tapo vienintele tarptautine institucija, nepabijojusia savo rezoliucija viešai paremti teisėtus Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių siekius. Todėl, Seimo vadovo nuomone, Sausio 13-oji – tai ne tik gedulo ir vilties diena, tai drąsos diena. „Drąsos Europos parlamentarų, priėmusių laiką pralenkusią Europos Parlamento rezoliuciją. Drąsos Lietuvos žmonių, panaudojusių iki tol pasaulio nematytą kovos būdą – beginklį ir nebylų pasipriešinimą, kuriam nebuvo pasirengusi net

visa griauianti sovietinė karo mašina“, – sakė A. Paulauskas.

Jis pasidžiaugė, kad praėjus vos 20 metų nuo Europos Parlamento rezoliucijos priėmimo Lietuva, Latvija ir Estija jau yra pakviestos tapti Europos Sąjungos narėmis.

Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas pažymėjo, kad prieš 20 metų Europos Parlamentas pralaužė nevirties ledą, ištiesė mums istorinę pagalbos ranką ir skelbė naują – neabejingą požiūrį. „Baltijos valstybių problemas iškeliamas tarptautinėse organizacijose rodė, kad Baltijos laisvės byla gyva“, – pažymėjo Vyriausybės vadovas.

Konferencijoje politikai, mokslininkai, užsienio svečiai apžvelgė istorinės Europos Parlamento rezoliucijos priėmimo aplinkybes, antisovietinio pasipriešinimo XX a. 8-ojo dešimtmečio Lietuvoje istoriją. Konferencijoje buvo kalbama apie Molotovo-Ribentropo pakto viešą paskelbimą Lietuvoje ir kovą už valstybingumą atkūrimą. Renginio dalyviai diskutavo apie Vakarų šalių poziciją Lietuvos kovų už nepriklausomybę laikotarpiu 1988-1991 metais. Mokslininkai supažindino susirinkusius, kaip Lietuvos laisvės atkūrimo procesą vertina Lenkija, Prancūzija, Kanada ir kitos šalys.

Pranešimus skaitė svečiai iš Lenkijos, Vokietijos, Prancūzijos ir kitų šalių.

Konferencijoje dalyvavo Europos Parlamento viceprezidentas Guido Podesta (Gvidas Podesta), Europos Parlamento narys, Jungtinių parlamentinio komiteto pirmininkas Gordon Adam (Gordonas Adamas), taip pat 1979 metų memorandumo signatarai ir rėmėjai, 1983 metų Europos Parlamento rezoliucijos rėmėjai. Į konferenciją taip pat atvyko Baltijos Asamblėjos, Šiaurės Tarybos, Benilukso

Nepriklausomybės aikštėje uždegtas didžiulis laužas priminė 1991-ųjų sausį. Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

Nepriklausomybės aikštėje iškilmingai pakelta valstybės vėliava. Gedimino Žilinsko (ELTA) nuotr.

Tarpparlamentinės Konsultacinės Tarybos, Šiaurės Tarybos, Lietuvos ir Lenkijos Seimo narių Asamblėjos atstovai.

1983 m. sausio 13 d. priimta Europos Parlamento rezoliucija buvo atsakas į 1979 m. rugpjūčio 23

d. pasirašytą „45 pabaltijiečių memorandumą“. Joje buvo pasmerkta neteisėta Baltijos valstybių okupacija bei raginama spręsti šių valstybių klausimą, vadovaujantis laisvo tautų ir valstybių apsisprendimo principu.

Gyvybę už Lietuvos laisvę paaukojusiujų atminimas pagerbtas sostinės Antakalnio kapinėse. Kęstučio Vanago (ELTA) nuotr.

Parodoje – Lietuvos laisvės byla

Sausio 12 dieną Seimo galerijoje buvo pristatyta Seimo ryšių su visuomene parengta paroda apie XX a. 8-9 dešimtmečių disidentinį judėjimą Lietuvoje ir prieš 20 metų priimtą Europos Parlamento rezoliuciją „Dėl padėties Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje“.

Ekspozicijoje „Baltijos laisvė – Europos atsakomybė“ pristatoma Lietuvos laisvės byla Baltijos šalių okupacijos kontekste. Joje atskleidžiami tie pasipriešinimo akcentai ir įvykiai, kurie spartino sovietinės imperijos irimą ir artino visuomenės sąjūdį XX amžiaus pabaigoje.

1979 m. rugpjūčio 23 d. keliasdešimt okupuotų Baltijos šalių ir Rusijos žmogaus teisių gynėjų bei paprastų piliečių pirmą kartą atvirai, neslėpdami savo pavardžių, išreiškė pilietiškumą ir laisvės siekį. Jie pritarė laišku-kreipimuisi (vėliau vadintam 45-ių pabaltijiečių „memorandumu“) į Jungtines Tautas, reikalaudami likviduoti Molotovo-Ribentropo pakto slaptųjų protokolų padarinius ir atkurti Baltijos valstybių nepriklausomybę.

Dar dešimtmetį Sovietų Sąjunga nesėkmingai bandė slėpti slaptuosius sandėrius su nacistine Vokietija, persekiojo ir terorizavo 1979 m. rugpjūčio 23 d. pareiškimo signatarus. Tačiau jų protesto balsas peržengė „geležinę uždangą“ ir buvo išgirstas Europos Parlamente. Po kelerių metų parengiamojo darbo Europos institucijose 1983 m. sausio 13 d. Europos Parlamente buvo

priimta 45-ių pabaltijiečių „memorandumu“ paremta rezoliucija, atkreipusi dėmesį į okupuotų Baltijos valstybių padėtį.

Seime iškilmingai paminėtas Europos Parlamento rezoliucijos 20-metis ir Laisvės gynėjų diena

Iškilmingame Seimo posėdyje paminėtas Europos Parlamento rezoliucijos 20-metis ir Laisvės gynėjų diena. Seimo posėdyje dalyvavo Lietuvai lemtingą 1991-ųjų sausio 13 dienos naktį žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę giminės ir artimieji, kruvinojo sekmadienio įvykių liudytojai, giminės ir artimieji tų, kurie padėjo galvas, gindami Tėvynės nepriklausomybę Lietuvos pasienyje, prie Seimo rūmų, Televizijos bokšto, Radijo ir televizijos rūmų.

Į iškilmingą Seimo posėdį atvyko išrinktasis Prezidentas Rolandas Paksas, Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas ir kiti Vyriausybės nariai, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatai – Nepriklausomybės Akto signatarai, Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo bei Apeliacinio teismo, Aukštesniojo administracinio teismo vadovai, Lietuvos bažnyčių hierarchai bei atstovai, diplomatinė misijų atstovai, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovai Lietuvoje, Seimui atskaitingų institucijų vadovai, apskričių viršininkai, merai, aukštųjų mokyklų rektoriai, tautinių bendrijų atstovai, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo gynėjai savanoriai ir kiti garbingi svečiai.

Tylos minute iškilmingame posėdyje buvo pagerbtas žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimas.

Seimo posėdyje kalbėjo Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas, Europos Parlamento Pirmininko pavaduotojas G. Podesta, Europos Parlamento Jungtinio parlamentinio komiteto pirmininkas G. Adam, buvęs Vyriausiojo lietuvių išsilaisvinimo komiteto pirmininkas, Seimo narys Kazys Bobelis, buvęs Europos Parlamento narys, 1983 m. sausio 13 d. Europos Parlamento rezoliucijos pranešėjas Otto von Habbsburg, 1979 m. pabaltijiečių memorandumo signatarai: Intis Calitis, Vytautas Bogušis, buvęs Seimo narys, tremtinys, Sausio 13-ąją nukentėjusiųjų atstovas, Vilniaus universiteto docentas Algirdas Šukys, Islandijos ambasadorius Suomijoje, buvęs

Islandijos užsienio reikalų ministras Jonas Baldvinas Hanibalsonas (Jon Baldvin Hannibalsson), Seimo narys, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas, Nepriklausomybės Akto signataras Vytautas Landsbergis.

Posėdyje buvo priimta Seimo deklaracija, skirta 1983 m. sausio 13 d. Europos Parlamento rezoliucijos 20-mečiui bei Laisvės gynėjų dienai paminėti.

Deklaracijoje reiškiami padėka visiems Lietuvos laisvės kovų dalyviams už ryžtą, valią ir tikėjimą Lietuvos nepriklausomybe bei demokratinėms pasaulio valstybėms, vykdžiusioms Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo politiką. Seimo dokumente taip pat išreikšta padėka Europos Parlamentui už 1983 m. sausio 13 d. rezoliuciją „Dėl padėties Lietuvoje, Latvijoje, ir Estijoje“, atspindinčią ypatingos šios tarptautinės institucijos paramą Baltijos valstybių laisvės siekiui.

Deklaracijoje taip pat išpareigojama aktyviai rengtis dirbti narystės ES sąlygomis, visos Lietuvos institucijos kviečiamos gerinti administracinius gebėjimus ir įgyvendinti reikalingas reformas, kad laiku būtų galima vykdyti narystės išpareigojimus bei sėkmingai dalyvauti ES institucijų veikloje.

Lietuvos Seimas deklaracijoje taip pat pareiškė įsitikinimą, kad būsimasis Stojimo į ES sutarties ratifikavimas ES narėse ir jos patvirtinimas Europos Parlamente, taip pat šalių kandidačių referendumai dėl narystės ES taps dar vienu besivienijančios Europos solidarumo įrodymu.

Deklaracijoje visi Lietuvos piliečiai kviečiami pasinaudoti naujomis narystės ES teikiama

galimybėmis ir aktyviai dalyvauti reiškiant savo valią būsimajame referendume dėl Lietuvos narystės ES.

Nepriklausomybės aikštėje iškilmingai pakelta valstybės vėliava

Sausio 13-ąją, po iškilmingo Seimo posėdžio, kuriame paminėta Laisvės gynėjų diena ir Europos Parlamento rezoliucijos 20-metis, sostinės Nepriklausomybės aikštėje pakelta Lietuvos valstybinė vėliava.

Prie Lietuvos Seimo rūmų suplevėsavo trys vėliavos – du Lietuvos valstybės simboliai ir Europos Sąjungos vėliava. Juos pagerbė šalies vadovai, laisvės gynėjai, vilniečiai, Garbės sargybos kuopa.

Iškilmingoje vėliavų pakėlimo ceremonijoje dalyvavo Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus, išrinktasis Lietuvos Prezidentas Rolandas Paksas, Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas, Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas, Seimo, Vyriausybės nariai, Lietuvoje viešintys Europos Parlamento atstovai ir kiti svečiai.

Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas savo kalboje pažymėjo, kad tokiu būdu pagerbiame tuos, kurie krito Sausio 13-ąją, kurie tikėjo laisve ir nugalėjo.

Europos Parlamento vicepirmininkas G. Podesta, prisimindamas Lietuvos kelią į laisvę, pabrėžė, kad Lietuva galutinai prisijungė prie europinės kultūros ir europinių vertybių. Galimybė šalia savo pilietybės turėti ir europinę, jo nuomone, suteiks dar didesnę stabilumą.

Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę atminimą susirinkusieji pagerbė tylos minute. *(Parengta pagal ELTA inf.)*

Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminimas pagerbtas tradiciniu bėgimu „Gyvybės ir mirties keliu“

Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus kalba, pasakyta 2003 metų sausio 12 dieną minėjime, skirtame Europos Parlamento rezoliucijos 20-mečiui

Gerbiamejį minėjimo dalyviai, Lietuvos viešnios ir svečiai,

Esame šiandien kartu, kad pažvelgtume į Lietuvos ir Europos praeitį, kad prisimintume svarbius tiek mūsų valstybės, tiek ir Europos istorijos puslapius. Kad prisimintume Baltijos tautų kelią, kuriuo grįžome į demokratinę šeimą, į savo istorinės paskirties vietą. Simboliška, kad istorinės Europos Parlamento rezoliucijos minėjimas sutampa su Sausio tryliktosios metų išvakarėmis. Šios dvi datos, du istoriniai įvykiai išraiškiningai atspindi bendros kovos už laisvę etapus.

Galima teigti, kad Europos Parlamento rezoliucijos esmė užrašyta vienu trumpu Aiškinamojo rašto sakiniu: „Baltijos šalys priklauso Europai“. Šis tiesa grįstas teiginys tapo moraliniu imperatyvu mūsų pokario partizanams, tremtiniais, sąžinės kaliniams, priverstiniais emigrantams. Šiame taške jungėsi vidaus ir užsienio politika, praeities prisiminimai ir ateities viltys. Čia sutapo tautos tradicijos ir individuali kiekvieno žmogaus samprata apie savo vietą ir paskirtį istorijoje, sąžiningas atsakymas į klausimą, kokios vertybės man svarbiausios.

Okupuotoji Lietuva, visi laisvės gynėjai, visi po pasaulį išblaškyti lietuviai jautėme ir žinojome: esame ne vieni. Apie mūsų lūkesčius žinojo, mus morališkai palaikė visas demokratiškasis pasaulis, visi sąžiningi žmonės net ir už geležinės uždangos. Todėl žinia apie Europos Parlamente priimtą rezoliuciją daugelis teisingai suprati kaip dar kartą patvirtintą tautų ir žmonių solidarumo ženklą. Kaip faktą, kad esama nuostatų bei vertybių, tvirtesnių už prievartą, už brutalią jėgą ir šmeižtą. Šios vertybės, praėjus vos penkeriems metams, išjudino sovietiją, šios vertybės ir šiandieniniame pasaulyje gina ir

saugo žmogaus orumą, visuose pasaulio kraštuose perduodamas iš kartos į kartą kaip tvirčiausia dvasinė ir moralinė atrama.

Šiandien prisimenu išeivijos intelektualų organizacijos „Santara – Šviesa“ paskelbtą šūkį „Veidu į Lietuvą“, reiškusių priminimą: esama išskaidytos ir suskaldytos tautos, esama būtinybės jai susijungti, o išblaškytiems tautiečiams atrasti vieniems kitus. Europos Parlamento rezoliucija – tai taip pat neabejotina šūkio „Veidu į Lietuvą“ parafrazė. Šiuo pareiškimu veidu į Lietuvą dar kartą atsikusio ne tik Europos Parlamento, bet ir visa pažangi pasaulio visuomenė, visi mūsų krašto istorinei skriaudai neabejingi žmonės.

Šiandien ir skaudu, ir gera prisiminti vėlesnius įvykius: tautos atgimimą, Kovo 11-ąją, Sausio 13-ąją. Veikėme išvien, vedami išpareigojimų tiesai. Veikėme kaip Lietuvos ir, turbūt nesuklysiu pasakęs, kaip Europos žmonės – jausdami bendražygių palaikymą, moralinę vienybę ir solidarumą. Šiandieninė Lietuva – kurianti, auginanti vaikus, besiremianti demokratinėmis vertybėmis – gražiausias įprasminimas to, ko buvo siekiama, už ką buvo kovojama penkias dešimtis priespaudos metų.

Dėkoju visiems, kurių gyvenimai ir likimai buvo sudėti ant šios kovos aukuro, kurių žodžiai ir nuostatos, parašyti kūriniai ir priimti teisės aktai stiprino mus ir artino mūsų laisvę. Dėkoju visiems, prieš dvi dešimtis metų visam pasauliui pareiškusiems apie Baltijos tautų padėtį, apie bendrą išpareigojimą istoriniam teisingumui ir žmogiškajam orumui. Vertybėms, kurios iki šiol buvo ir visada išliks tvirčiausias pamatas žmonėms, tautoms, valstybėms – visai demokratinei Europai.

Patvirtinta
Krašto apsaugos ministro
2003 m. sausio 9 d. įsakymu Nr.V-30

Priėmimo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją 2003 m. sąlygos

I. Studijų organizavimas

Studijos Akademijoje organizuojamos derinant karinio rengimo ir universitetinių studijų programas:

pirmoji universitetinių studijų pakopa – pagrindinės nuosekliosios universitetinės studijos, kurias baigus suteikiamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis, ir antroji universitetinių studijų pakopa – nuosekliosios universitetinės magistrantūros studijos, kurias baigus suteikiamas magistro kvalifikacinis laipsnis;

pirmoji karinio rengimo pakopa – bazinės karinio rengimo studijos, kurias baigus suteikiama būrio vado kvalifikacija ir leitenanto laipsnis, ir antroji karinio rengimo pakopa – kapitonų kursai, kuriuos baigus suteikiama kuopos vado ir jaunesniojo štabo karininko kvalifikacija.

Universitetinės studijos vyksta pagal studijų programas, įtrauktas į Studijų ir mokymo programų registrą. Baigusiesiems universitetines studijas išduodami atitinkamos studijų krypties bakalauro diplomai.

Bazinės karinio rengimo studijos ir kapitonų kursai vyksta pagal kariuomenės vado patvirtintas programas. Baigusiesiems karinio rengimo studijas išduodami nustatyto pavyzdžio, patvirtinto krašto apsaugos ministro, kvalifikacijos pažymėjimai.

II. Studijų programos

Universitetinių studijų programa – tai nuosekliai semestrais

išdėstyti privalomieji reikalavimai, nustatantys kvalifikacinio laipsnio įgijimo sąlygas, studijuojamuosius dalykus ir jų pasirinkimo taisyklės.

III. Priėmimo tvarka

Į Akademijos dienas bakalauro studijas konkurso būdu priimami studijuoti ne žemesni kaip vidurinį išsimokslinimą turintys kariai (vyrai ir moterys) arba šauktiniai, taip pat jaunuolės (moterys), mokantys valstybinę kalbą, ne vyresni kaip 23 metų, o atlikę (atliekantys) privalomąją pradinę karo tarnybą – ne vyresni kaip 25 metų, neturintys teistumo, pagal sveikatos būklę tinkantys tarnauti krašto apsaugos sistemoje.

Priėmimas bus vykdomas pagal „Bendrojo priėmimo į aukštųjų universitetinių mokyklų pagrindines studijas 2003 metais taisyklės“ dokumente nustatytą tvarką.

Priėmimas vyksta konkurso tvarka:

Į Akademiją priimami stojantieji, praėję atranką (specialiųjų gebėjimų testus) ir surinkę didžiausią konkursinį balą. Konkursinį balą sudaro dviejų dalių suma:

1. Konkursinių dalykų egzaminų pažymių, padaugintų iš svertinių koeficientų, suma.

2. Konkursinių dalykų metinių pažymių, padaugintų iš svertinių koeficientų, suma.

Konkursinio balo skaičiavimo tvarka pateikta 2 lentelėje.

Jei stojantieji nelaiškė 2 lentelės 2 stulpelyje nurodyto brandos egzamino arba neturi 2 lentelės 4 stulpelyje nurodyto dalyko metinio

Lietuvos karo akademijoje taikoma britų kariūnų atrankos sistema.
ELTA nuotr.

pažymio, laikoma, kad to dalyko egzamino arba metinis pažymys yra „nulis“; konkurse jis dalyvauja. Jei to paties konkursinio dalyko yra keli pažymiai (išskyrus lietuvių kalbos) imamas palankiausias stojančiajam.

Asmenys, baigę Tarptautinio bakalaureato mokyklą Lietuvos Respublikoje, dalyvauja priėmimo kaip ir kiti stojantieji, baigę Lietuvos švietimo sistemos mokymo įstaigas. Tarptautinio bakalaureato mokyklos diplomo mokomojo dalyko pažymys perskaičiuojamas vadovaujantis švietimo ir mokslo ministro 2002 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 1938 „Dėl tarptautinio bakalaureato diplomo“.

Stojant į bet kurią studijų programą tarptautinių matematikos, fizikos, informatikos olimpiadų ir anglų kalbos debatų 11-12 klasių

prizininkams prie konkursinio balo pridedama 0,4 balo.

Baltijos šalių informatikos ir vokiečių kalbos olimpiadų 11-12 klasių prizininkams prie konkursinio balo pridedama 0,3 balo.

Lietuvos matematikos, informatikos, fizikos, istorijos, lietuvių kalbos, prancūzų ir vokiečių kalbų olimpiadų ir anglų kalbos debatų prizininkams prie konkursinio balo pridedama 0,2 balo.

Aukštesniųjų mokyklų absolventams prie konkursinio balo pridedama 0,2 balo, neuniversitetinių studijų programų absolventams – 0,4 balo.

Universitetinių aukštųjų mokyklų absolventams prie konkursinio balo pridedama 0,6 balo.

Atrankos tvarka

Norintieji dalyvauti konkurse studijuoti Akademijoje privalo pereiti atrankos (specialiųjų gebė-

1 lentelė. Studijų programos

Studijų programa	Vidurinio mokyklos mokymas	Pradinis mokyklos mokymas	Studijų trukmė	Pradinis mokymas	Studijų trukmė
Techniniai mokymai	0120035301	300	4 metai	4 metai	7 metų mokymai su 11-12 klasių olimpiadų rezultatais
Techniniai mokymai	0120035101	435	4 metai	4 metai	7 metų mokymai su 11-12 klasių olimpiadų rezultatais
Techniniai mokymai	0120035101	419	4 metai	4 metai	7 metų mokymai su 11-12 klasių olimpiadų rezultatais

2 lentelė. Konkursinio balo skaičiavimo tvarka

Studijų grupė	Brandos egzaminai	Apiešimo pažymys svertinis koeficientas	Įrašymo pažymys	Medicina egzaminų svertinis koeficientas
1	2	3	4	5
Termininio realybės	1 Išvados	0,45	1 Išvados	0,04
	2 Užsienio kalba ¹	0,25	2 Užsienio kalba ¹	0,04
	3 Lietuvos kalba (vokiamas) ¹¹	0,15	3 Lietuvos kalba	0,04
			4 Testas	0,03
Tiesioginio realybės	1 Išvados	0,45	1 Išvados	0,04
	2 Užsienio kalba ¹	0,25	2 Užsienio kalba ¹	0,04
	3 Lietuvos kalba (vokiamas) ¹¹	0,15	3 Lietuvos kalba	0,04
			4 Testas	0,03
Tarpinė realybės	1 Išvados	0,45	1 Išvados	0,04
	2 Užsienio kalba ¹	0,25	2 Užsienio kalba ¹	0,04
	3 Lietuvos kalba (vokiamas) ¹¹	0,15	3 Lietuvos kalba	0,04
			4 Testas	0,03

* įskaitomos anglų, vokiečių, prancūzų ir rusų kalbos.

** asmenims, baigusiems nelietuvių mokyklą, vietoje lietuvių kalbos (testo) pažymio įskaitomas lietuvių (valstybinės) kalbos egzaminų pažymys.

jimų testai^{***}) konkursą.

Norintieji dalyvauti atrankoje (laikyti specialiųjų gebėjimų testus) registruojami Akademijoje nuo 2002 m. lapkričio 4 iki 2003 m. liepos 18 d. darbo dienomis (8–17 val.) telefonais:

- 2127092 (Atrankos centras)
- 2127378 (Studijų skyrius)
- 2126313 (Akademijos budėtojas)

ir paskirtomis dienomis turi atvykti į atranką (laikyti specialiųjų gebėjimų testus).

Atranka (specialiųjų gebėjimų testai) vyks kiekvieną savaitę po 2 dienas: antradienį ir trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį.

Atrankos centrui būtina pateikti

1. Pasą.
  2. Pažymą (forma F 027/a) apie teigiamą sveikatos būklės įvertinimą.
  3. Fotonuotrauką (3x4).
  4. Besimokantiems mokymo įstaigose – mokymo įstaigos išduotą pažymą apie praėjusių metų metinius pažymius, o baigusiems mokymo įstaigas – brandos atestato su priedais kopiją.
  5. Mokymo įstaigos išduotą charakteristiką.
- Atrankos (specialiųjų gebėjimų) rezultatai pranešami kiekvienam asmeniškai per dvi savaites po testų atlikimo.
- Apeliacijos dėl atrankos** įvertinimo techninių klaidų turi būti pateiktos raštu Atrankos centrui per 24 valandas po rezultatų paskelbimo. Jos išnagrinėjamos per vieną dieną nuo įteikimo.

Skaičiuojant konkursinį balą, mokomųjų dalykų pažymiai perskaičiuojami šia tvarka:

	Pažymys	Pažymys
Brandos egzaminai	valstybinis brandos egzaminas (E)	E · 10 · 1,2
	pažymiai brandos egzaminais (E ₁)	E ₁ · 2
	Užsienio kalbos brandos egzaminas (E ₂)	E ₂ · 4
	lietuvių kalbos egzaminas (E ₃)	E ₃ · 2
Medicina	įrašymo balas (I)	I · 9
	pažymiai UŽSienio kalbos (E ₁) ir lietuvių kalbos (E ₂) (I ₁)	I ₁ · 1
	brandos balas (E ₃) ir lietuvių kalbos (E ₄) (I ₂)	I ₂ · 0

Pavėluotai pateiktos apeliacijos nenagrinėjamos.

Neprašymų atrankos (specialiųjų gebėjimų testų) ir nedalyvavusių atrankoje prašymai dalyvauti konkurse nebus registruojami.

IV. Dokumentai ir jų pateikimo tvarka

Prašymai priimti į studijų programas arba jų grupes priimami nuo balandžio 14 d. iki liepos 22 d. 15 val., bet kurioje iš 16 aukštųjų universitetinių mokyklų, dalyvaujančių bendrajame priėmime.

Prašymai koreguojami nuo balandžio 14 d. iki liepos 22 d. 15 val. pateikiant prašymo priedą toje pačioje aukštojoje mokykloje, kuriai buvo atsiųstas (įteiktas) prašymas.

Dokumentai registruojami nuo liepos 3 d. iki liepos 22 d. 15 val. toje pačioje aukštojoje universitetinėje mokykloje, kuriai buvo atsiųstas (įteiktas) prašymas.

Nepateikus visų reikalingų dokumentų, prašymas nenagrinėjamas.

Konkursiniai balai skelbiami liepos 23 d. 14 val. abėcėliniu sąra-

šu (vardas, pavardė, registravimo numeris, studijų programų grupės prioritetų numeriai prašyme, konkursiniai balai) Kaune, Šiauliuose ir Vilniuje (*konkrečios vietos mieste bus nurodytos*) ir visų 16 aukštųjų universitetinių mokyklų „Interneto“ puslapiuose.

Apeliacijos dėl konkursinio balo priimamos ir nagrinėjamos liepos 23-24 d.

Kviečiamųjų studijuoti sąrašai skelbiami liepos 25 d. 14 val. visose aukštosiose mokyklose, dalyvaujančių bendrajame priėmime, ir jų „Interneto“ puslapiuose.

Priėmimo komisijos posėdis vyks liepos 26 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje.

Jei surinktas vienodas balų skaičius, pirmenybė prioriteto tvarka teikiama atlikusiesiems ir atliekantiems privalomąją pradinę karo tarnybą ir stojantiems, laikiusiems daugiausiai konkursinių valstybinių brandos egzaminų.

Už Priėmimo komisijos darbą, profesinio tinkamumo testą ir pradinio karinio rengimo kursą mokėti nereikia.

Visus kitus Priėmimo sąlygose nenumatytus klausimus sprendžia Priėmimo komisija.

Asmenys, priimti į Akademiją, pagal krašto apsaugos sistemoje nustatytą anketą privalo pateikti informaciją apie save, savo ryšius ir interesus, galinčius turėti reikšmės valstybės paslapčių apsaugai, tarnybos pareigų vykdymui ar galinčius būti interesų konflikto priežastis. Ši informacija tikrinama (KASOKTĮ 28 str. 6 d.).

Stojantieji, atrinkti konkurso būdu ir pakviesti studijuoti 2003 m. liepos 28-31 d. Akademijos Priėmimo komisijai pateikia:

- brandos atestatą ir jo priedą arba kitą vidurinę išsilavinimą liudijantį dokumentą (originalą);
- diplomo originalą (jei baigta aukštesnioji arba aukštoji mokykla);
- pažymas apie perlaikytus ir papildomai laikytus brandos egzaminus ir metinius pažymius (jeigu reikalinga);
- Karinės medicinos ekspertizės komisijos išduotą sveikatos būklės pažymą;

*** Specialiųjų gebėjimų testų programa pateikiama registruojantis asmeniškai.

GRUODŽIO MĖNESIO KRONIKA

2002 12 01-07 Lietuvos kariuomenės centriniame poligone vyko taktiniai mokymai „Rudens griaustinis“. Pratyboms vadovavo Vakarų karinės apygardos vadas plk. lt. Česlovas Šlėgaitis. Gruodžio 5 d. taktinius mokymus „Rudens griaustinis 2002“ stebėjo Prezidentas Valdas Adamkus, krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, aukšti kariuomenės vadai. Vakarų karinės apygardos lauko vadavietėje svečiai buvo supažindinti su karinių pratybų eiga ir rezultatais, apžiūrėjo švedų Lietuvai dovanotą karinę įrangą bei transporto priemones, domėjosi karių gyvenimo sąlygomis pratybų metu.

2002 12 02 Lietuvoje su vienos dienos oficialiu vizitu lankėsi Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės Bendradarbiavimo, humanitarinių veiksmų ir gynybos ministras Charles Goerens (Šarlis Goranas). Šio vizito metu Liuksemburgo gynybos ministras susitiko su Lietuvos Respublikos Prezidentu Valdu Adamkumi ir aptarė šalių bendradarbiavimą kovojant su terorizmu. Taip pat Ch. Goerens susitiko ir su Lietuvos krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi. Ministras pasirašė dvišalį susitarimą dėl karinio bendradarbiavimo. Pagrindinės numatomos bendradarbiavimo kryptys – saugumo ir gynybos politika, demokratinė ginkluotųjų pajėgų kontrolė, gynybos bei biudžeto planavimas, taikos palaikymo, paieškos ir gelbėjimo bei humanitarinės operacijos. Prieš sutarties pasirašymą vykusiame delegacijų susitikime kalbėta apie mažos šalies vaidmenį tarptautinėse struktūrose ir dalyvavimą tarptautiniuose procesuose. Liuksemburgo gynybos ministras pakvietė Lietuvos ekspertus pasidalinti patirtimi, pasiūlė anglų ir prancūzų kalbos kursus. Ministrą L. Linkevičių pakvietė oficialaus vizito į Liuksemburgą.

2002 12 02-04 Karinių jūrų pajėgų vadas jūrų kapitonas Kęstutis Macijauskas ir Baltijos eskadros BALTRON vadas kmdr. A. Andrusaitis Londone (Didžiojoje Britanijoje) dalyvavo projekto BALTRON darbo grupės susitikime.

2002 12 02-08 Lietuvos karių komanda NATO Jungtinių pajėgų Europoje vadavietės (SHAPE) organizuotame karininkų tarptautiniame krepšinio turnyre Belgijoje iškovojo penktąją vietą. SHAPE tarptautinis krepšinio turnyras organizuotas jau 39 kartą. Šį kartą renginyje dalyvavo dešimt komandų. Pirmąją vietą iškovojo Latvijos komanda, antrąją – JAV, italai – trečiąją. Lietuvos komandai, sudarytai iš Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų, akademijos dėstytojų karininkų, Krašto apsaugos savanorių pajėgų atstovų, vadovavo Karo akademijos dėstytojas vyr. lt. R. Endrijaitis.

2002 12 03-05 pagal ESBO (Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija) Vienos 1999 m. dokumento reikalavimus Lietuvoje dirbo ginkluotės kontrolės inspektorių grupė, susidedanti iš Švedijos (plk. lt. Anders Byren ir p. Daniel Karlsson) bei kviestinio Danijos (plk. lt. Christian Henning Bistrup) inspektorių. Vizito tikslas – įvertinti Lietuvos Respublikos pateiktą informaciją ESBO apie karines pajėgas ir pagrindinių ginkluotės sistemų bei technikos dislokavimo planus Motorizuotojoje pėstininkų brigadoje „Geležinis Vilkas“.

2002 12 04 Krašto apsaugos ministerijoje akredituotas naujas Ukrainos gynybos atašė plk. Georgij Serhienko. Jis pakeitė plk. Serhij V. Kundius, kuris akreditacijos ceremonijos metu buvo apdovanotas medaliu „Už nuopelnus“. Ukrainos gynybos atašė Lietuvai reziduos Vilniuje.

2002 12 04 „Kaustos“ sporto salėje įvyko rungtynės tarp dviejų rankinio klubo „Granitas“ komandų kartu. Varžybose susirungė šiuo metu stipriausia šalyje Lietuvos kariuomenės rankinio komanda „Granitas“ ir legendinę praeitį turinti rankinio veteranų rinktinė „Kalakutai“. Varžybos baigėsi lygiosiomis (25:25)

2002 12 05-06 Lietuvos karo akademijoje vyko tarptautinė konferencija „Naujosios grėsmės ir saugumas: profesionaliosios kariuomenės

– Akademijos atrankos centro išduotą pažymą apie atrankos (specialiųjų gebėjimų testų) rezultatus;
– socialinio draudimo pažymėjimą (jei iki stojimo į Akademiją dirbo);

– šauktinio arba karinį liudijimą;

– fotonuotrauką (3x4 cm);

– gyvenimo aprašymą.

Dokumentai priimami nuo 2003 m. balandžio 14 d. iki liepos 22 d. darbo dienomis nuo 9 iki 16 val. Akademijoje, Šilo g. 5A, Vilnius.

Pateiktų dokumentų kopijos negražinamos.

V. Studijų tvarka

1. Studijų pradžia – rugpjūčio 1 d. Studijų trukmė – 4 metai.

2. Priimti į pirmąjį kursą kariūnai pasirašo sutartį dėl karo tarnybos.

3. Studijų metu kariūnai yra išlaikomi valstybės. Studijų sąlygas nustato Krašto apsaugos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, Aukštojo mokslo įstatymas, Akademijos statutas ir kiti teisės aktai.

4. Kariūnai, be pripažintų pateisinamų priežasčių atsisakę mokyti, pašalinti iš Akademijos ar baigę studijas ir neišstarnavę krašto apsaugos sistemoje ne mažiau kaip 6 metus, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka atlygina tiesiogines mokymo išlaidas, o pirmojo kurso kariūnai siunčiami į dalinius atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą.

5. Absolventams, išlaikiusiems universitetinių studijų kvalifikacijos egzaminus (apgyvusius baigiamąjį darbą), suteikiamas atitinkamos krypties bakaluro laipsnis, išduodamas bakaluro diplomas, įvykdžiusiems karinio rengimo programą ir išlaikiusiems kvalifikacijos egzaminus suteikiama būrio vado kvalifikacija, išduodamas kvalifikacijos pažymėjimas ir suteikiamas leitenanto laipsnis.

VI. Priėmimas**į magistrantūrą**

Akademijoje organizuojamos Personalo vadybos magistro studijos su integruotais kapitono kursais.

Į studijas priimami karininkai (karininkės), turintys karybos bakaluro arba kitų kryptų bakaluro arba aukštojo mokslo diplomus ir surinkę 20 Vadybos katedros patvirtintų dalykų kreditų:

1. Vadyba	4.0 kreditai
2. Ekonomika	3.0 kreditai
3. Teisės pagrindai	3.0 kreditai

4. Informatika	2.0 kreditai
5. Personalo vadyba	2.0 kreditai
6. Strateginis valdymas	2.0 kreditai
7. Finansai ir apskaita	2.0 kreditai
8. Kalbos kultūra	2.0 kreditai

Nesurinkus minėtų kreditų sudaroma išlyginamoji programa, už kurią atsiskaitoma magistro studijų pirmojo semestro metu.

Stojantieji pateikia:

– prašymą (pildomas Akademijoje);

– nustatyta tvarka išduotą krašto apsaugos ministro leidimą studijuoti;

– bakaluro diplomą ir jo priedą;

– keturias nuotraukas 3x4 (su uniforma);

– pasą ir jo 32-33 puslapių kopiją;

– socialinio draudimo pažymėjimą.

Į magistrantūros studijas priimami karininkai, surinkę didžiausią konkurso balą. Konkurso balą sudaro suma:

1. Studijuotų dalykų diplomo priedo pažymių aritmetinis vidurkis, padaugintas iš svertinio koeficiento 2.

2. Kvalifikacijos (valstybinių) egzaminų pažymių vidurkis arba baigiamojo darbo pažymys, padaugintas iš svertinio koeficiento 3. Jei surinktas vienodas balų skaičius, pirmenybė prioritetu tvarka teikiama karininkams užimantiems aukštesnes pareigas, turintiems didesnę tarnybos krašto apsaugos sistemoje stažą.

Visus kitus Priėmimo sąlygose nenumatytus klausimus sprendžia Priėmimo komisija.

Dokumentai priimami nuo 2003 m. liepos 7 iki liepos 12 d.

Kviečiamųjų studijuoti sąrašai skelbiami liepos 16 d.

Priėmimo komisijos posėdis vyks liepos 16 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje.

Apeliacijos dėl konkursinio balo priimamos ir nagrinėjamos liepos 17-18 d.

Informacija teikiama tel. 212 73 78.

Atvirų durų dienos 2003 m. sausio 25 ir 26 d. ir vasario 22 ir 23 d.

Lietuva šiemet iš Vokietijos įsigis kelias dešimtis šarvuočių

Lietuvos kariuomenė šiemet iš Vokietijos neatlygintinai gaus kelias dešimtis naudotų NATO standartus atitinkančių šarvuočių M-113.

Kaip sakė Krašto apsaugos ministerijos (KAM) įsigijimus kuruojanti ministerijos sekretorė Jūratė Raguckienė, tęsiant kariuomenės aprūpinimą šarvuočiais, 2003 m. planuojama gauti iki 70-ies M-113.

Be to, sausį ketinama gauti paskutinę partiją šarvuočių iš 57, kuriuos Vokietija neatlygintinai perdavė Lietuvai 2002 metais. 2001 metais Vokietija perdavė Lietuvai 67 šarvuočius M-113.

Pasak J. Raguckienės, Lietuvos kariuomenės specialistai Vokietijoje iš perteklinės ginkluotės išrenka geriausios techninės būklės šarvuočius, kurių remonto kaštus iš dalies padengia Lietuva.

Dalis dovanotų šarvuočių buvo skirti atsarginėms dalims.

Šarvuočiai M-113 buvo pradėti gaminti JAV 1960 metais. Ir po keturių dešimtmečių jie naudojami daugiau kaip 50 valstybių – NATO narių, Pietų Amerikos, Artimųjų Rytų, Pietryčių Azijos – sausumos pajėgose.

Maždaug 11,2 tonos sveriantys M-113, priklausomai nuo modifikacijos, yra ginkluojami lengvaisiais ir sunkiaisiais kulkosvaidžiais,

minosvaidžiais, beatošliaužiais ir zenitiniams pabūklais, juose įrengiami oro erdvės stebėjimo ir priešininko ugnies taškų žvalgybos radarai, kilnojami jėgaviečių ir ryšių postai, medicinos ir evakuacijos įranga.

Šarvo storis – 12-44 milimetrai, šarvuotį valdo du įgulos nariai, juo gali važiuoti iki 12 karių. Šarvuočio greitis sausumoje – iki 65 km/h, vandenyje – 6 km/h.

Pirmoji šarvuočių partija, Lietuvoje juose įrengus ryšių aparatūrą, priešgaisrinę įrangą ir ginkluotę, 2001 metais buvo perduota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo mechanizuotajam pėstininkų batalionui. Per metus bataliono kariai išmoko deramai valdyti šią vikšrinę techniką ir savo įgūdžius demonstravo rudenį.

Vokietijoje buvo mokomas techninis personalas šių šarvuočių priežiūrai.

Be šarvuočių, Vokietija jau perdavė Lietuvai „Lindau“ klasės laivus minų medžiotojus („Sūdūvis“, „Kuršis“), 2000 kulkosvaidžių MG-3, kelias medicinos įrangos siuntas. Padėdama Lietuvai rengti karinius specialistus, Vokietija kasmet Lietuvai siūlo 30 karinio mokymo vietų. *(Parengta pagal BNS inf.)*

2003 01 02 Lietuvos kariuomenės Generolo Adolfo Ramanausko karių profesinio tobulinimo centre kariams pradėtas dėstyti prancūzų kalbos kursas. Prancūzijos ambasados Lietuvoje iniciatyva surengtus intensyvaus prancūzų kalbos mokymo kursus lanko 10 karių iš KJP, KOP, MPB „Geležinis Vilkas“ ir kitų KAS padalinių. Po kursų (vyks iki vasario 28 d.) karius planuojama siųsti mokytis į Prancūzijos karines mokymo įstaigas. Prancūzų kalbą dėsto Milda Pukienė (KA) ir iš Prancūzijos atvykęs Jean Sikora. *(KPTC inf.)*

2003 01 06 – 07 10 KJP laivas M-51 „Kuršis“ su įgula paskirtas į BALTRON eskadrą dalyvauti 2003 m. BALTRON veiklos plane numatytuose renginiuose.

GRUODŽIO MĖNESIO KRONIKA

kūrimo dilema“. Pagrindinis konferencijos pranešimų ir diskusijų objektas – Lietuvos kariuomenės reformos klausimas. Kokia kariuomenė naujoje saugumo aplinkoje labiau reikalinga Lietuvai – šauktinių, profesinė ar mišri? Šiuo klausimu savo nuomonę išsakė LR Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai, krašto apsaugos viceministras, Vokietijos Bundesvero, Baltijos gynybos koledžo, NATO karininkai, visuomeninių organizacijų atstovai. Konferencijoje dalyvavo Lietuvoje akredituoti užsienio valstybių gynybos atašė, Lietuvos kariuomenės dalinių vadai.

2002 12 05-06 Lietuvos kariuomenės Kauno įgulos karininkų rėmėje įvyko V tarptautinė karo medicinos konferencija, kuri buvo šiais metais įtraukta į „Partnerystės taikos labui“ renginių sąrašą. Konferencijos tema – šiuolaikinė karo medicina, sveikatos priežiūra ir medicininė parama. Konferencijoje buvo diskutuojama apie medicininės paramos sistemos plėtojimą, karių sveikatos problemas, streso valdymo problemas, personalo mokymą, traumatologiją, karių sveikatos priežiūrą ir ligų prevenciją. Konferencijoje dalyvavo svečiai iš JAV, Vokietijos, Švedijos, Norvegijos, Suomijos, Latvijos, Estijos, Čekijos, Šveicarijos. Pranešimus skaitė įvairių Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigų bei institucijų specialistai, karo medikai.

2002 12 05-06 Estijoje, Vōru mieste tarp trijų Baltijos valstybių giminingų organizacijų pasirašytas bendradarbiavimo protokolas 2003 metams. Protokola pasirašė keturių giminingų organizacijų vadovai: Latvijos Zemessardze Jaunsardze vadas mjr. Sergejs Čevers, Estijos Noored Kotkad vadas Andreas Leimann, Estijos Kodutūred vadė Angelika Naris ir Lietuvos Šaulių Sąjungos vadas plk.ltn. Juozas Širvinskas. Pasirašytame protokole numatomi renginiai, į kuriuos kiekviena šalis pakvietė kaimyninių valstybių atstovus ateinančiais metais. Numatoma bendrai dalyvauti sportiniuose, kultūriniuose renginiuose, tobulinimosi seminaruose. Taip pat jau bendradarbiaujančios organizacijos į savo veiklą nusprendė įtraukti ir Estijos Kodutūred (mergaičių) organizaciją. Trijų Baltijos valstybių giminingų organizacijų atstovai nutarė, kad papildomas bendradarbiavimas tarp rinktinių ir batalionų vyks pagal 2002 m. protokole numatytą tvarką. Pagal planą numatoma kitais metais susitikti Latvijoje.

2002 12 06 krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius Rygoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje skaitė pranešimą apie kuriamą naują saugumo aplinką Europoje po Prahėje paskelbtos tolesnės NATO plėtros, būsimoms Aljanso narėms kylančius uždavinius. Konferencijos tikslas – tęsti politinį dialogą Europoje tarp Rytų ir Vakarų, ieškoti naujų priemonių ir būdų plėtoti bendradarbiavimą Baltijos regione ir su kitomis Rytų valstybėmis. Žinomų politikų ir politologų sambūryje bei apskrito stalo diskusijose dalyvavo Latvijos Prezidentė Vaira Vīke-Freiberga (Vaira Vykė Freiberga, Latvijos gynybos ministras Ģirts Valdis Kristovskis (Ģirtsas Valdis Kristovskis), buvęs Švedijos premjeras Carl Bildt (Karlas Bildtas), buvęs Estijos premjeras Mart Laar (Martas Laras), taip pat įtakingi Lenkijos, Vokietijos, Rusijos, Ukrainos politinių sluoksnių atstovai. Konferenciją surengė Konrado Adenauerio fondas bei Latvijos transatlantinė asociacija LATO.

2002 12 06 Artilerijos batalione paminėta šv. Barbaros – artilerijos globėjos – diena. Šventės dalyviai buvo supažindinti su bataliono kūrimosi raida, struktūra, ginkluote, tikslais ir uždaviniais.

2002 12 07–09 Lietuvos kariuomenės rezervo karių asociacijoje svečiavosi Danijos rezervo karių asociacijos ROID atstovas plk.ltn. (R) J.A.Nielsen. Viešnagės metu plk.ltn.(R) J.A.Nielsen susitiko su LKRK asociacijos aktyvu bei Vilniaus apskrities rezervo kariais ir aptarė 2003 m. veiklą bei bendradarbiavimo galimybes tarp Danijos ir Lietuvos rezervo karių. Taip pat pasikeista nuomonėmis apie 2003 m. Latvijoje organizuojamą BT-2003 konferenciją.

GRUODŽIO MĖNESIO KRONIKA

2002 12 09-13 Vilniaus įgulos karininkų ramovėje vyko Jungtinių pajėgų Europoje Šiaurės regiono vadovietės suorganizuotas seminaras, kuriame karininkai buvo mokomi planuoti ir organizuoti lauko pratybas pagal NATO standartus. Seminare dalyvavo karininkai ne tik iš Lietuvos, bet ir iš Azerbaidžano, Bulgarijos, Estijos, Kroatijos, Latvijos, Slovėnijos, Suomijos, Ukrainos.

2002 12 10 Nemenčinėje, Pilietinio pasipriešinimo rengimo centre įvyko seminaras „Nauji požiūriai į visuomenės pilietiškumo ugdymą“ („Visuomenės pilietiškumo ugdymas nacionalinio saugumo ir gynybos politikos požiūriu“). Seminarą pradėjo krašto apsaugos viceministras Jonas Gečas. Pranešimus skaitė Edmundas Simanaitis – Pilietinio pasipriešinimo rengimo centro kūrėjas, Vytautas Mankevičius – i.e.p. Pilietinio pasipriešinimo rengimo centro viršininkas, prof. dr. Gediminas Vitkus – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Politinių mokslų katedros vedėjas, doc. dr. Gražina Miniotaitė – buvusio Lietuvos ne prievartos centro steigėja ir vadovė, mjr. Gintautas Zenkevičius – Krašto apsaugos savanorių pajėgų štabo viršininkas, plk. lt. Juozas Širvinskas – Lietuvos šaulių sąjungos vadas, Valdas Norkūnas – KAM Viešųjų ryšių departamento Ryšių su visuomene skyriaus viršininkas, Dalia Kuodytė – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinė direktorė, doc. dr. Arvydas Anušauskas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Tyrimų departamento direktorius, plk. Jurgis Norgėla – Generolo Adolfo Ramanausko centro viršininkas, plk.lt. dr. Gintautas Surgailis – Karo akademijos Mokslo centro viršininkas, kpt. Rolanda Kazlauskaitė-Markelienė – Karo akademijos Humanitarinių mokslų katedros vedėja, kpt. Vytautas Langas – Karo akademijos kapelionas, Lina Balėnaitė – Britų tarybos Lietuvoje direktorė, Liudvika Pociūnienė – LRT žurnalistė. Pagrindinė seminare svarstyta problema – tai pilietinio pasipriešinimo suvokimo problema ir jos perspektyvos euroatlantinės integracijos kontekste.

2002 12 10 Rygoje vyko tradicinis Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybos ministrų – Lino Linkevičiaus, Girtso Valdžio Kristovskio ir Sveno Mikserio – susitikimas, kuriame aptartas regioninis karinis bendradarbiavimas – Baltijos šalys sieks padidinti savo indėlį į Europos saugumą ir NATO misijas. Baltijos gynybos ministrų susitikime taip pat patvirtintas pasirengimas prisidėti prie pastangų stiprinant taiką ir kovojant prieš tarptautinį terorizmą. Susitikimo metu pabrėžta, kad viena bendradarbiavimo galimybių – tai specializuotis tam tikrose karinėse srityse. Iki vasario mėnesio atskirų šalių ekspertai turi pateikti tinkamiausias optimaliausias specializacijos kryptis. Latvijos gynybos ministro nuomone, tai padėtų eiti resursų taupymo linkme. Po Baltijos šalių gynybos ministrų susitikimo pasirašytas komunikatas, kuriame apibrėžtas bendradarbiavimas ir perspektyvos naujame euroatlantinės integracijos kontekste. Ministrai taip pat pasirašė bendradarbiavimo planą tarp ministerijų kitiems metams. Kitas susitikimas įvyks kitąmet Vilniuje kovo mėnesį.

2002 12 10 Vilniaus įgulos karininkų ramovėje atidaryta vrš. Danutės Aleknieienės karpinių paroda „Žydėjimo šviesa“.

2002 12 11 Vyriausybė pritarė siūlomoms įstatymo pataisoms, kuriomis apibrėžiamas Lietuvos karinių atstovų statusas, sukonkretinta tvarka, pagal kurią privalomosios pradinės tarnybos kariai atleidžiami nuo tam tikrų mokesčių, įtvirtintos nuostatos dėl karių moterų ir vyrų lygių galimybių. Krašto apsaugos ministerijos (KAM) parengtus Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimus Vyriausybė teiks Seimui priimti.

2002 12 11 Prezidentas Valdas Adamkus patvirtino derybų dėl Lietuvos stojimo į NATO delegaciją, kuriai vadovaus Užsienio reikalų ministerijos (URM) sekretorius, integracijos į NATO vyriausiasis koordinatorius Giedrius Čekuolis. Delegacijos vadovo pavaduo-

„Savanoris“ švenčia 300-ojo numerio jubiliejų

Gruodį išleistas jubiliejinis – 300-asis „Savanorio“ numeris. Šia išskirtine proga į „Savanorio“ redakcijos klausimus atsakė krašto apsaugos viceministras Jonas Gečas, 1991 m. inicijavęs laikraščio „Savanoris“ pasirodymą.

Viceministre, 1994 m. rugsėjį, sveikindamas redakciją su 100-uoju numeriu linkėjote išleisti 500-ąjį ir 1000-ąjį laikraštį. Savo interviu kalbėjote, kad „Savanorio“ tikslas – stiprinti, propaguoti ir puoselėti valstybės gynimo idėją, formuoti žmonių gynybines nuostatas, pasiryžimą ginti Lietuvos nepriklausomybę. Kaip manote, ar pavyko „Savanoriui“ pasiekti šių tikslų?

Per tuos metus laikraštis padarė dar daugiau – „Savanoris“ liko mėgiamu, vertinamu ir, manau, labai reikalingu. Laikraštis, gimęs 1991 metų vasario 9 d. Parlamente, tapo simboliu, jungiančiu kariuomenę su visuomene. Manau, šis leidinys buvo ir liks reikalingas. Aišku, laikmečio aktualijos pasikeitė.

Dabartiniame geopolitiniame kontekste ir „Savanoris“ turės kažkiek keistis. Per pastaruosius metus, kaip pastebėjote, buvo pertvarkyti prie ministerijos leidžiami žurnalai – „Kardas“, „Karys“, atsirado naujas leidinys – „Krašto apsauga“. Kiekvienam spaudiniui reikia surasti savo nišą. Kažin, ar surastume kitą kariuomenės leidinį, išleidusį tiek numerių.

„Savanoris“, aš tikiu, modernės, galbūt ir buvo graži idėja išlaikyti jo formą menkai pakitusią, nors... stipriai keičiantis ir modernėjant savanorių pajėgoms, turėtų modernėti ir jų laikraštis. „Savanorio“ puslapiuose daugiau galėtų būti rašoma apie tarptautinį bendradarbiavimą, apie naujas savanorių funkcijas, partnerių pastiprinimo priėmimą, kaip vieną iš svarbiausių ateities pajėgų uždavinių.

„Savanorio“ laikraštis – šiame kontekste gyvens, keisis, progresuos ir bus reikalingas.

Kaip manote, kokia „Savanorio“ laikraščio istorinė vertė?

Kasmet galima papasakoti daugiau, kartais netgi to, ko nebuvo, arba objektyviai kalbėti vis mažiau. Istorija – įdomus mokslas, kuris, laikui bėgant, sumažina tai, kas buvo maža, ir padidina tai, kas buvo svarbu. Tik iš laiko perspektyvos galima suvokti tikrąją faktų ar įvykių reikšmę. Netgi šiandien labai sunku įvertinti tai, kas vyksta, kadangi mes visi esame šio proceso dalyviai.

Prieš susitinkant su Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentu Džordžu Bušu, teko daugiau nei pusvalandį bendrauti su prof. Vytautu Gudavičiumi. Profesorius pabrėžė, kad tik praėjus nemažam laiko tarpui galima efektyviai įvertinti tam tikrus praeities įvykius. Žinoma, tai nereiškia, kad istorijos nereikia fiksuoti, ką, beje, jūs ir darote.

Gyvas liudininkas visuomet yra istorijos šaltinis, kaip ir „Savanorio“ laikraštis. Viena iš svarbiausių „Savanorio“ laikraščio atsiradimo priežasčių – užfiksuoti tai, kas vyksta ir padėti sakyti tiesą. Laikraštis pradėjo eiti tuo metu, kai neveikė kitos žiniasklaidos priemonės, buvo užgrobtas valstybinis radijas ir televizija. Mūsų sprendimas pradėti leisti „Savanorio“ laikraštį Aukščiausiojoje Taryboje buvo priimtas labai laiku. Laikraštis atliko ir atlieka informacinę, o kartu ir istorinę funkciją.

Kuo labiau įvykiai tolsta nuo mūsų, tuo labiau išryškėja šiuos įvykius aprašančių laikraščio numerių istorinė vertė. Laikas šiandienos kalbas paverčia istorinėmis vertybėmis. (Kalbėjosi gr. Vilius Dživečka)

„Kariūnui“ –70

Pirmasis „Kariūno“ numeris pasirodė 1932 m. spalio 25 d. su antrašte: „Pirmojo Lietuvos Prezidento Karo mokyklos neperiodinis laikraštis“. Leidinio iniciatorius ir pirmasis redaktorius buvo ltn. Simas Urbanavičius (1932–1936). Vėliau – ltn. Jonas Noreika (1937), asp. Kazys Kecioris Zupka (1938), j. ltn. Vytautas Tamulaitis (1938–1940). Iki 1940 m. buvo išleisti 45 „Kariūno“ numeriai.

Leidiny atkurtas 1995 metais

Atsakinguoju redaktoriumi paskirtas habil. dr. plk. Stasys Puškorius (1995–1998). Iki 1998 m. buvo išleista 12 numerių, vėliau leidyba sustabdyta. „Kariūnas“ vėl pradėtas leisti 2001 metais. Atsakinguoju redaktoriumi paskirtas dr. Vytautas Tininis (2001 09–2002 06), o nuo 2002 m. birželio 25 d. – plk.ltn. dr. Gintautas Surgailis. (*Šaltinis: „Kariūnas“, 2002 m. gruodis, Nr. 18 (75)*)

Sausio 1-oji - Lietuvos vėliavos pagerbimo diena

2003 01 01 sukako 84 metai, kai virš Gedimino bokšto pirmą kartą suplevėsavu Lietuvos valstybės vėliava. Ta proga Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija ir Vilniaus miesto savivaldybė ant Gedimino kalno surengė iškilmingą Trispalvės pakeitimo ceremoniją.

2003 metų Lietuvos vėliava nuo Vilniaus arkikatedros varpinės iškilmingai buvo nešama į Gedimino kalną ir iškelta virš bokšto. Suplevėsavus naujai vėliavai, nuleista senoji perduota į Nacionalinio muziejaus fondus.

1919 metų sausio 1 dieną pirmą kartą Lietuvos istorijoje Vilniuje, virš Gedimino bokšto, buvo iškelta Lietuvos valstybės vėliava. Pasak to meto liudytojų, dešimt Lietuvos vėliavų iškėlusių savanorių – karininkas Kazys Škirpa, karo valdininkai Jonas Nistelis ir Petras Gužas, kareiviai Albinas Rauba, Romualdas

Marcalis, Pranas Plauska, Jonas Norvila, Mikas Slyvauskas, Vincas Steponavičius ir Stasys Butkus pagerbė ją šautuvų salvėmis, sugiedodami Lietuvos himną.

1919 metų sausio 6 dieną į sostinę įsiveržė bolševikai nuo lietuviškos trispalvės nuplėšė geltoną ir žalią spalvas, palikę tik raudoną.

Antrąkart Lietuvos trispalvė vėliava suplevėsavu 1920-ųjų rugpjūčio 26 dieną, į Vilnių sugrįžus Lietuvos kariuomenei. Tų pačių metų spalio 9 d. želigovskininkai, užgrobę Lietuvos sostinę, lietuvišką trispalvę nuplėšė.

Po ilgų nelaisvės dešimtmečių 1988 metų spalio 7 dieną virš Gedimino bokšto iškelta Lietuvos trispalvė dabar plevėsuoja visą laiką.

Prisiminti pirmąjį trispalvės iškėlimą jau tapo tradicija. Kiekvienais metais sausio 1 dieną ant Gedimino kalno rengiamos iškilmingos vėliavos pakeitimo ceremonijos.

Lietuvos vėliavos pakeitimo ceremonijoje dalyvavo Lietuvos Seimo Pirmininko pavaduotojas Artūras Skardžius, krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, viceministras Jonas Gečas, Vilniaus vicemeras Vitas Mačiulis, Vilniaus įgulos kariai, šauliai, Nepriklausomybės kovų dalyviai, sostinės visuomenė ir svečiai. Dainavo Vilniaus įgulos karininkų ramovės choras „Aidas“. (*Parengta pagal ELTA inf.*)

GRUODŽIO MĖNESIO KRONIKA

tojais paskirti Krašto apsaugos ministerijos (KAM) sekretorius Povilas Malakauskas ir Lietuvos misijos prie NATO vadovė Gintė Damušytė. Į delegaciją taip pat įtraukti kiti Užsienio reikalų, Krašto apsaugos ir Finansų ministerijų bei Valstybės saugumo departamentų pareigūnai.

2002 12 11 krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius 4 kompiuterius ir kompiuterinę įrangą simboliškai perdavė Trakų raj. Onušio vidurinei mokyklai. Šiai – kaip ir kitoms 83 mokykloms – kompiuterius Krašto apsaugos ministerija pirko pagal bendrą su Švietimo ir mokslo ministerija mokyklų kompiuterizavimo programą „Mokyklų bendruomenių informavimas NATO ir saugumo klausimais“. Visose 84 mokyklose vyko simbolinės kompiuterių perdavimo ceremonijos, kuriose kariuomenės atstovai įteikė mokyklų bendruomenėms ministro L. Linkevičiaus pasirašytą perdavimo raštą, suvenyrų su kariuomenės simbolika, knygų, kompaktinių plokštelių, kitos informacinės medžiagos. Gruodžio 17 dieną Krašto apsaugos ministerijos valstybės sekretorius Valdemaras Sarapinas kompiuterius perdavė Vilniaus r. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo vidurinei mokyklai, gruodžio 18 dieną krašto apsaugos viceministras Jonas Gečas – Šilalės r. Pajūrio vidurinei bei Tenenių pagrindinei mokykloms. Krašto apsaugos ministerija šiam projektui įgyvendinti skyrė apie 1 mln. litų.

2002 12 11-12 Generolo Adolfo Ramanausko karių profesinio tobulinimo centre Nemenčinėje vyko tarptautinių karinių pratybų „Gintarinė viltis 2003“ pagrindinė planavimo konferencija, kurioje dalyvavo 65 karininkai ir civiliai iš 9 pratybose dalyvausančių šalių. Pagrindinė planavimo konferencija yra vienas iš svarbiausių pratybų planavimo etapų. Jos metu buvo nustatyta pratybų valdymo struktūra, dalyvaujančių šalių karių skaičius, pratyboms reikalingas aprūpinimas, tikslinamos sausumos ir oro operacijos, jų kontrolė ir įvertinimas. Taip pat buvo aptariami praktiniai ir teisiniai su pratybomis susiję klausimai.

2002 12 11-13 Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovėje buvo organizuojami tradiciniai advento vakarai „Kalėdų rytą rožė pražydo“. Ramovėje koncertavo: Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vyrų choras „Aidas“ ir Vilniaus Arkikatedros Bazilikos Jaunimo choras, Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės vokalinis ansamblis „Guostė“ ir LMA doc. J. Čiurilaitės dainavimo klasės studentės, Lietuvos kariuomenės MPB „Geležinis Vilkas“ garbės sargybos orkestras. Šiais metais šie renginiai buvo skirti generolo Kazio Ladigos (1893–1941) atminimui.

2002 12 11-13 ir 16-18 kariuomenės vadas gen. mjr. J. Kronkaitis kartu su vyr. psk. Alvydu Jokšu lankėsi kariniuose daliniuose ir susitiko su karininkais bei kareiviais. Dalinių lankymo tikslas – pasveikinti visus karius su Lietuvos pakvietimu į NATO ir padėkoti už jų tarnybos svarų indėlį, stiprinant mūsų valstybės saugumą; taip pat gen. mjr. J. Kronkaitis pasveikino visus su artėjančiomis šventėmis.

2002 12 12 Rygoje vyko bendrojo Baltijos šalių ir Švedijos projekto „Parama Lietuvos institucijoms, dalyvaujančioms pasirengime ekstremalioms situacijoms“ darbo grupės susitikimas. Susitikimo metu darbo grupės nariai atsiskaitė už 2002 m. veiklą, Lietuva pristatė aukščiausio lygio instruktorių kursų, vykusių gegužės 30-31 d., ir pratybų planavimo mokymų rezultatus. Taip pat renginio metu visos šalys apžvelgė nacionalinius pasirengimo ekstremalioms situacijoms planus, pristatė visų šio projekto dalių įgyvendinimo ataskaitas ir aptarė 2003 metų grupės darbo planą. Civilinės saugos departamentui atstovavo Gyventojų apsaugos organizavimo skyriaus Cheminės ir radiacinės apsaugos priemonių planavimo poskyrio viršininkė kpt. Violeta Skaržinskienė.

GRUODŽIO MĖNESIO KRONIKA

2002 12 13 Lietuvos jūreivystės kolegijoje iškilmingai pristatytas naujausios kartos laivo valdymo treniruoklis, kurį įsigyti padėjo Krašto apsaugos ministerija. Treniruoklio atidarymo iškilmėse dalyvavo krašto apsaugos bei švietimo ir mokslo ministrai – Linas Linkevičius ir Algirdas Monkevičius, Seimo NATO reikalų komisijos pirmininkas Vaclovas Stankevič, JAV ambasadorius Lietuvoje John Tefft (Džonas Teftas). Nuo kitų metų šiuo treniruokliu mokysis ir Karinių jūrų pajėgų karininkai. Tai padės taupyti krašto apsaugai skirtas lėšas, nes karių nebereikės apmokyti užsienyje. Pirkti treniruoklį iš vienintelio šaltinio – Jungtinės Karalystės firmos „Transas Eurasia LTD“ Vyriausybė Krašto apsaugos ministerijai leido šių metų liepą.

2002 12 14-16 Vilniuje vyko Tarptautinės kariškių sporto tarybos CISM Europos šalių konferencija. Joje dalyvavo atstovai iš beveik 40 šalių. Tokios konferencijose vyksta kartą per metus skirtingose šalyse, jose aptariami Europos kariškių sporto reikalai. Šių metų konferencijos temų spektras platus – nuo sporto renginių iki etikos dalykų. Konferencijoje aptartas kitų metų sporto renginių kalendorius, šalių bendradarbiavimas, planai, galimybės ir pan. Gruodžio 15 d. su CISM konferencijos dalyviais susitiko krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius.

2002 12 16 Kauno įgulos karininkų ramovėje svečiavosi Čekijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Petr Voznica. Susitikime dalyvavo Atlanto Sutarties Lietuvos bendrijos valdybos pirmininkas A. Perednis, KASP Dariaus ir Girėno 2-osios rinktinės vadas plk.ltn. A. Plieskis, Kauno įgulos dalinių atstovai, studentai.

2002 12 16-17 Vilniuje vyko NATO Ekonomikos komiteto ir Krašto apsaugos ministerijos surengtas seminaras „Baltijos valstybių regioninio ekonominio bendradarbiavimo patirtis ir jos pritaikymas Pietų Kaukazo valstybėse“. Seminaro tikslas – padėti Pietų Kaukazo valstybėms Armėnijai, Azerbaidžanui ir Gruzijai pradėti praktinį regioninį bendradarbiavimą pasitelkiant Baltijos šalių patirtį, kuri laikoma sėkminga. Šį seminarą pasiūlė surengti NATO Ekonomikos komitetas, o Lietuva sutiko jį padėti organizuoti Vilniuje. Seminaro organizavimą rėmė ir Užsienio reikalų ministerija.

2002 12 16-17 Lietuvoje su oficialiu vizitu viešėjo Rumunijos gynybos ministras Ion Mircea Pascu (Jonas Mirčia Pasku) bei jį lydėjusi delegacija. Gruodžio 16 dieną susitikime su krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi aptartos dvišalio Lietuvos ir Rumunijos karinio bendradarbiavimo perspektyvos, saugumo situacija Pietryčių Europoje bei Baltijos regione, integracija į NATO, dalyvavimas taikos bei antiteroristinėse operacijose, karinių pajėgų reforma. Taip pat buvo pasikeista nuomonėmis apie karinių pajėgų specializaciją NATO kontekste. Gruodžio 17 dieną Rumunijos gynybos ministras I.M.Pascu su Lietuvos Prezidentu Valdu Adamkumi aptarė būsimą naujųjų narių bendradarbiavimą Šiaurės Atlanto aljanse. Rumunijos gynybos ministras vizito Lietuvoje metu lankėsi Rukloje, Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, bei Karmėlavoje, Regioniniame oro erdvės stebėjimo ir kontrolės centre.

2002 12 15 Lietuvos vyrų rankinio čempionė „Granito“ komanda Kaune laimėjo Europos rankinio federacijos (EHF) taurės varžybų aštuntfinalio atsakomąsias rungtynes prieš Vroclavo „WKS Ślask“ (Lenkija) komandą rezultatu 33:25. Gruodžio 17 dieną Vienoje, ištraukus burtus, paaiškėjo, kad „Granitas“ su „FC Barcelona“ susitiks Europos rankinio federacijos (EHF) taurės varžybų ketvirtfinalyje.

2002 12 18 krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius lankėsi Motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Inžinerinėje kuopoje, atliekančioje aptiktų sprogmenų išminavimo darbus. Ministras domėjosi turima inžinierių išminavimo įranga, dabartinėmis išminuotojų galimybėmis bei problemomis vykdant savo darbą.

MINISTRAS APDOVANOJO

MEDALIU „UŽ NUOPELNUŠ“

Už pasiaukojimą ir ypatingus nuopelnus krašto apsaugai
dim.kpt. Aleksandrą Vytautą DAGĮ, LAKS.

MINISTRAS PAREIŠKĖ PADĖKĄ

Už sąžiningą ir pavyzdinę darbą Krašto apsaugos ministerijoje
Vytautui UMBRASUI, Krašto apsaugos ministerija

Už sąžiningą ir pavyzdinę darbą krašto apsaugos sistemoje
50-mečio jubiliejaus proga
Bronei BALČIŪNAITIENEI, Finansų ir biudžeto departamentas

MINISTRAS SUTEIKĖ KARINIUS LAIPSNIUS

PULKININKO LEITENANTO

mjr. Viliui DAINIUI, Mokymo ir doktrinų valdyba,
mjr. Juozui GRAŽULIUI, Lietuvos kariuomenės Ordinariatas,
mjr. Viktorui LIEPINŠ, Lietuvos kariuomenės lauko pajėgų vadovybė,
mjr. Nerijui RIMKEVIČIUI, Vakarų karinė apygarda,
mjr. Dariui UŽKURAIČIUI, Lietuvos kariuomenės lauko pajėgų vadovybė.

LAIKINĄJĮ PULKININKO LEITENANTO

mjr. Alvydui ŠIUPARIUI, gynybos atašė Danijos Karalystėje, Norvegijos Karalystei ir Švedijos Karalystei.

MAJORO

kpt. Juozui VALADKEVIČIUI, Karinės oro pajėgos.

PERKELTA ■ PRIIMTA ■ PASKIRTA ■ ATLEISTA

2002 12 23 Arūnas MOLIS priimtas į Krašto apsaugos ministerijos Politikos ir planavimo departamento Sistemos planavimo skyriaus vyriausiojo specialisto pareigas.

2002 12 31 plk. ltn. Aleksas KARALAVIČIUS iš Karinių oro pajėgų vado pavaduotojo pareigų sukakus nustatytam amžiui išleistas į atsargą.

2003 01 02 Laimis GELAŽIUS paties prašymu atleistas iš KAM Tarptautinių ryšių departamento Tarptautinės teisės skyriaus vyriausiojo specialisto (teisininko) pareigų.

2003 01 02 mjr. Rimvydas MAČENAS paskirtas KAM Personalo ir socialinės saugos departamento direktoriaus pavaduotoju – Duomenų analizės ir tarnybos skyriaus viršininku.

2003 01 02 Mobilizacijos departamento prie Krašto apsaugos minis-

terijos Mobilizacijos rengimo skyriaus viršininkas plk. ltn. Povilas ŠIMKAVIČIUS perkeltas į Karinių oro pajėgų A3 Operacijų ir planų valdybos viršininko pareigas.

2003 01 02 KAM Gynybos štabo J-4 Logistikos valdymo skyriaus vyr. specialistas atkūrimui, remontui ir transportui mjr. Henrikas KRIVICKAS perkeltas į KAM Gynybos štabo J-4 Logistikos valdymo skyriaus viršininko pareigas.

2003 01 02 Audrius PURVANECKAS priimtas į Krizių valdymo centro prie Krašto apsaugos ministerijos Analizės skyriaus vyriausiojo eksperto pareigas.

2003 01 02 karinių oro pajėgų A3 Operacijų ir planų valdybos viršininkas plk. ltn. Jonas MARCINKUS paskirtas Karinių oro pajėgų vado pavaduotoju.

2003 01 02 mjr. Alvydas ŠIUPARIS paskirtas Lietuvos Respublikos gynybos atašė Danijos Karalystėje, Norvegijos Karalystei ir Švedijos Karalystei.

2003 01 02 Gintaras VIRŽONIS priimtas į Krizių valdymo centro prie Krašto apsaugos ministerijos Analizės skyriaus vyriausiojo eksperto pareigas.

2003 01 03 Laimis GELAŽIUS priimtas į Krizių valdymo centro prie Krašto apsaugos ministerijos Analizės skyriaus vyriausiojo eksperto pareigas.

2003 01 03 karinių oro pajėgų Antrosios aviacijos bazės Skraidymo grupės vadas plk. ltn. Artūras LEITA paskirtas KOP Antrosios aviacijos bazės vadu.

2003 01 17 Krašto apsaugos savanorių pajėgų Žemaičių apygardos 10-osios rinktinės 101 bataliono vadas mjr. Virgilijus KUDRAUSKAS perkeltas į KAM Gynybos štabo J-4 Logistikos valdymo skyriaus ginkluotės vyr. specialisto pareigas.

Nuo 2002 01 31 plk.ltn. Evaldas STAKAITIS atšaukiamas iš Lietuvos Respublikos gynybos atašė Danijos Karalystėje, Norvegijos Karalystei ir Švedijos Karalystei pareigų.

Sveikiname JUOZAPĄ ALGĮ LEIŠĮ

60-ojo jubiliejaus proga

Karinės jūrų pajėgos

BALTBAT turi naują vadą

Nuo sausio 1 dienos Baltijos pėstininkų batalionui (BALTBAT) pradėjo vadovauti Estijos karininkas mjr. Raivo Lumiste, pakeitęs Lietuvos karininką mjr. Darių Petrylą. Kariškių rotacija jungtiniame Lietuvos, Latvijos ir Estijos pajėgų batalione vyksta kas dveji metai.

1994 m. įkurtas kaip taikos palaikymo batalionas vėliau buvo reorganizuotas į pėstininkų batalioną. Bataliono vadovavimo ir operacijų kalba – anglų. Projektą remia Vakarų valstybės, teikdamos batalionui ir jo nacionaliniams vienietams Baltijos šalyse įrangą, mokydamos karius, skirdamos karinius instruktorius ir patarėjus. Tarptautinei BALTBAT projekto Koordinacinei grupei pirmininkauja Danija.

Bataliono štabas įkurtas Adaži, Latvijoje. BALTBAT pėstininkų kuopos nuo 1996 m. spalio mėn. iki 1997 m. balandžio mėn. dalyvavo SFOR misijoje Bosnijoje Danijos bataliono sudėtyje. 1998–2000 m. BALTBAT dalimis dalyvavo NATO vadovaujamoje SFOR misijoje Bosnijoje. 2002 m. vasario mėn. 95 BALTBAT kariai iš Lietuvos išvyko į pusės metų SFOR misiją Bosnijoje ir Hercegovinoje.

Bendras bataliono karių skaičius – 666, iš jų – 203 lietuviai. BALTBAT priskirta viena pėstininkų kuopa, inžinerijos būrys, medicinos būrys iš Lietuvos ginkluotųjų pajėgų.

GRUODŽIO MĖNESIO KRONIKA

2002 12 18 Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovėje buvo paminėtos Lietuvos aktyvistų fronto Vilniaus karinio štabo narių karių savanorių, sušaudytų Gorkio kalėjime, 61-osios žūties metinės. Pranešimą apie LAF Vilniaus karinio štabo viršininką mjr. Vytautą Bulvičių skaitė dr. Sigitas Jegelevičius. Taip pat kalbėjo profesorius Vytautas Landsbergis, monsinyoras Alfonsas Svarinskas, Vilniaus mero pavaduotojas Vitas Mačiulis, dim. vyr.ltn. Gediminas Ruzgys.

2002 12 19-21 Kauno įgulos karininkų ramovėje vyko I tarptautinis vaikų dainų konkursas „Kalėdinė karalystė“. Konkurse dalyvavo atlikėjai iš Estijos, Latvijos, Lietuvos, Kazachstano, Rusijos. Apdovanojimo ceremonijoje dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas.

2002 12 20 KAM Gynybos štabo salėje JAV ambasadorius John Tefft (Džonas Teftas) ir Lietuvos kariuomenės vadas gen.mjr. Jonas Kronkaitis susitiko su Lietuvos kariuomenėje tarnavusiu šauktiniu Artūru Vailioniu, kuris vasaros pradžioje Inžinerijos batalione pratybų metu patyrė sunkią kairės rankos traumą ir jos neteko. A. Vailionis spalio 21 d. buvo išvykęs į JAV kur nukentėjusiajam kariui Walter Reed karinės ligoninės ortopedai pagal užsakymą pagamino ir pritaikė funkcionalų, mechaninį kairės rankos protezą, susidedantį iš kelių dalių, skirtų naudotis įvairiais atvejais. Susitikimo metu Lietuvos kariuomenės vadas padėkojo JAV ambasadoriui už jo valstybės geranorišką ir aukštos kokybės medicinos pagalbą. J.Tefft pabrėžė, kad tai dar vienas NATO šalių solidarumo ir bendradarbiavimo pavyzdys

2002 12 21 Kauno įgulos karininkų ramovėje su įgulos dalinių vadais susitiko krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius, viceministras Jonas Gečas, ministerijos valstybės sekretorius Valdemaras Sarapinas, ministerijos sekretoriai: Povilas Malakauskas, Jūratė Raguckienė ir Jokūbas Lileika, kariuomenės ordinaras vyskupas Eugenijus Bartulis, vyriausiasis kariuomenės kapelionas plk. ltn. Juozas Gražulis, karo kapelionai.

2002 12 21 Vilniaus įgulos karininkų ramovėje atidaryta vaikų piešinių paroda „Kaip aš įsivaizduoju Lietuvos kariuomenę“.

2002 12 30 krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius bei Švietimo ir mokslo ministras Algirdas Monkevičius pasirašė filmo „Visi už vieną“ perdavimo aktą, kuriuo Krašto apsaugos ministerija perdavė Švietimo ir mokslo ministerijai beveik 1000 filmo kopijų.

„VILNELĖ“ ATSTOVAVO LIETUVAI BELGIJOJE

Kiekvienais metais Belgijoje, Braaschaat mieste, vyksta kalėdinių prakartėlių paroda bei tautodailininkų mugė. Renginio organizatoriai kiekvieną kartą kviečia vis kitą Europos šalį, kurios tautodailininkai rengia prakartėlių ekspoziciją pagal savo šalies tradicijas, o folkloro ar tautinių dainų ir šokių kolektyvas dalyvauja dvi dienas trunkančioje koncertinėje programoje. 2002 metų mugės dalyviai buvo iš Lietuvos.

Dalyvauti koncertinėje programoje praėjusių metų gruodžio 14-15 d. Braaschaat mugės organizatoriai pakvietė Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės folkloro ansamblių „Vilnelė“. Folkloro ansamblis, kurio išvyką į Belgijos Flandrijos regioną rėmė Krašto apsaugos ministerija ir LR ambasada Belgijos Karalystėje, surengė kelis 1-2 val. trukmės koncertus. Kolektyvas giedojo kalėdines giesmes miesto bažnyčioje, surengė mugės baigiamąjį koncertą.

Prakartėlių parodos atidarymo iškilmėse dalyvavo LR ambasadorius Belgijos Karalystėje Audrius Navikas.

Prieš atvykdam į Braaschaat miestą, Lietuvos kariuomenėi atstovaujančio folkloro ansamblio nariai dalyvavo ir kitame renginyje – Belgijos Buoillon miesto direkcijos inicijuoto kultūrinio-educacinio projekto uždarymo ceremonijoje. Projekto tikslas – pabrėžti tas vertybes, kuriomis turėtų remtis Europos Sąjunga, pristatyti jos plėtros idėjas, problemas ir naujas narses. Pagal projektą, kuris pradėtas įgyvendinti praėjusių metų balandžio mėnesį, dalyvaujančios šalys buvo pakviestos rengti įvairius kultūros renginius: parodas, koncertus, seminarus.

Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės folkloro ansamblis „Vilnelė“ įkurtas 1996 m. Kolektyvas vienija per 30 įvairaus amžiaus žmonių.

„Vilnelės“ repertuaras labai įvairus. Kolektyvą ypač domina įvairių laikotarpių karo dainos, tautosaka. Ansamblis yra parengęs keletą karo ir partizanų dainų programų.

Folkloro ansamblis „Vilnelė“ nuolat koncertuoja (apie 50-60 kartų per metus), organizuoja įvairias šventes kariams ir visuomenei, dalyvauja folkloro festivaliuose ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje: Belgijoje, Danijoje, Italijoje, Latvijoje, Norvegijoje, Rusijoje, Šveicarijoje.

Pagrindinis kolektyvo tikslas – koncertuoti Lietuvos kariuomenei, propaguoti karo dainas, puoselėti etninę kultūrą kariuomenėje ir visuomenėje.

ASTA GALDIKAITĖ

Adresas: Totorių g. 25, LT-2001 Vilnius.
Tel.: 273 55 51, faksas 273 56 16.
El. paštas: iac@pastas.kam.lt
www.kam.lt

Leidėjas: Krašto apsaugos ministerija
Redaktorė ltn. V. Urbonaitė.
Redakcinė kolegija: pirmininkas J. Gečas, nariai: R. Grumadaitė, plk. A. Jurgaitis, plk. ltn. G. Surgailis, kpt. A. Petravičius, brg. gen. V. Tutkus, plk. A. Vaičiūnas,

Fotografai: vyr. srž. T. Dambrasas, A. Pliadis.
Stilistė Ž. Švobienė.
Maketavo R. Lukštienė.
Tiražas 2700 egz. Užsakymas 41.
Spausdino Leidybos centras prie Krašto apsaugos ministerijos
Totorių g. 27 LT-2001 Vilnius.
Leidinyas platinamas nemokamai.